

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

**ГРОМАДСЬКІ БУДИНКИ ТА СПОРУДИ
ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ**

ДБН В.2.2-9:2018

із Зміною №1

*Актуалізований текст в
останній редакції із внесеними змінами*

Київ

Міністерство розвитку громад та територій України

2022

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

**ГРОМАДСЬКІ БУДИНКИ ТА СПОРУДИ
ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ**

ДБН В.2.2-9:2018

із Зміною №1

*Актуалізований текст в
останній редакції із внесеними змінами*

Київ

Мінрегіон України

2022

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО:	Державне підприємство "Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного будівництва"
РОЗРОБЛЕНО Зміну № 1:	Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ПАТ "КІІВЗНДІЕП")
РОЗРОБНИКИ:	С.Буравченко , канд. арх. (науковий керівник); О.Московських; І.Чернядьєва (відповідальний виконавець); О.Чижевський , канд. арх.
За участю:	Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (Б.Губов; В. Куцевич , д-р арх.) Державна установа "Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України" (В.Акіменко , д-р мед.наук; В.Думанський , д-р мед.наук; В.Махнюк , д-р мед.наук; О.Михіна , канд. біол. наук; Г.Очеретяна; П.Семашко , д-р мед. наук; Н.Стеблій , канд. біол. наук; А.Яригін , канд.біол. наук) Український науково-дослідний інститут цивільного захисту (Я.Балло; В.Ніжник , канд. техн. наук; Р.Уханський , канд. техн.наук) Громадська спілка "Пожежна та техногенна безпека у будівництві" (Р.Галенда; С.Опанасюк; В.Сокол) ТК 306 "Інженерні мережі та споруди" (В. Пирков , канд.техн. наук; О.Сізов , канд. техн. наук) ТК 104 "Ліфти, ескалатори та пасажирські конвеєри" (В.Величко) Науково-технічний центр ОП НЕК "Укренерго" (А.Квицинський , канд.техн.наук; С.Меженний , канд. техн. наук) Національна Асамблея людей з інвалідністю України (Я. Грибальський)
РОЗРОБНИКИ Зміни № 1:	В.Бельчиков; Б.Губов; Т.Іокова; В.Куцевич , д-р арх.(науковий керівник); А.Нечепорчук , канд. техн. наук; О.Пашенко; Л.Філатова; І.Чернядьєва; В.Шпара , канд. арх.
За участю:	Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту ДСНС України (Я.Балло , канд. техн.наук; В.Ніжник , д-р техн. наук; Ю.Фещук , канд. техн. наук) ДП "Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій" (О.Олексієнко , канд. техн. наук; М.Тимофєєв , канд. техн. наук; Г.Фаренюк , д-р техн. наук) ТК 104 "Ліфти, ескалатори та пасажирські конвеєри" (І.Сікоренко; В.Юр'єв)
2 ВНЕСЕНО:	Департамент з питань проектування об'єктів будівництва, технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
ВНЕСЕНО Зміна № 1:	Директорат технічного регулювання в будівництві Міністерства розвитку громад та територій України
3 ПОГОДЖЕНО:	Міністерство охорони здоров'я України (лист від 09.07.2018 № 05.1-08/17279) Державна служба України з надзвичайних ситуацій (лист від 06.06.2018 № 02-8495/261)

ПОГОДЖЕНО Зміну № 1:	Міністерство охорони здоров'я України (лист від 25.11.2021 № 26-04/34919/2-21) Державна служба України з надзвичайних ситуацій (лист від 01.12.2021 № 01-20242/261-2)
4 ЗАТВЕРДЖЕНО:	наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 28.09.2018 р. № 260
НАБРАННЯ ЧИННОСТІ:	чинні з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня їх опублікування в офіційному друкованому виданні Міністерства "Інформаційний бюлетень" Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (з 2019-06-01)
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ Зміни № 1:	наказ Мінрегіону України від 30.12.2021 № 365 та накази від 31.01.2022 № 22, від 08.04.2022 № 62, від 16.05.2022 № 72, з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня її реєстрації та оприлюднення на порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (з 2022-09-01)
5 НА ЗАМІНУ:	ДБН В.2.2-9-2009

Мінрегіон України, 2022

Видавець нормативних документів у галузі будівництва
і промисловості будівельних матеріалів Мінрегіону України
Державне підприємство "Укрархбудінформ"

ЗМІСТ

1	СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ.....	1
2	НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ.....	1
3	ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ.....	6
4	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	8
5	ВИМОГИ ДО ЗАБУДОВИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ.....	9
6	ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ.....	10
6.1	Вхідні вузли та комунікації.....	10
6.2	Висота приміщень.....	11
6.3	Підземні, підвальні, цокольні та технічні поверхи.....	12
7	ВИМОГИ МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ.....	12
8	ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ.....	13
8.1	Водопровід і каналізація.....	13
8.2	Опалення, вентиляція і кондиціонування повітря.....	14
8.3	Газопостачання.....	14
8.4..	Електрообладнання та електричне освітлення. Системи автоматизації і диспетчеризації інженерного обладнання.....	14
8.5...	Системи зв'язку та сигналізації.....	14
8.6..	Ліфти та інші види механічного транспорту.....	15
8.7..	Сміттезбирання.....	16
9	ГІГІЄНІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ.....	17
9.1	Забезпечення гігієнічних та екологічних вимог.....	17
9.2	Санітарно-гігієнічні приміщення.....	18
9.3	Повітряне середовище, температурний режим.....	18
9.4	Освітленість та інсоляція будівель і приміщень.....	19
9.5	Захист від шуму і вібрації.....	18
9.6	Вимоги радіаційної безпеки.....	19
10	ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА.....	20
10.1	Шляхи евакуації.....	20
10.2	Вимоги до елементів будівель	22
10.3	Поверховість та вогнестійкість будівель	24
	(Підпункт 10.3 змінено, Зміна №1)	
11	БЕЗПЕКА ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ	27
12	ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ.....	29
13		
	(Розділ 13 вилучено, Зміна №1)	
14	ДОВГОВІЧНІСТЬ І РЕМОНТОПРИДАТНІСТЬ.....	30
	ДОДАТОК А	
	Перелік основних груп будівель та приміщень громадського призначення.....	31
	ДОДАТОК Б	
	Правила підрахунку загальної, корисної та розрахункової площі, будівельного об'єму, площі забудови та поверховості будівель	33
	ДОДАТОК В	
	Вимоги до проектування атріумів (пасажів).....	35
	ДОДАТОК Г	
	Перелік приміщень громадських будівель , розміщення яких допускається в підземному, підвальному та цокольному поверхах.....	37
	ДОДАТОК Д	
	Вимоги до проектування вбудованих лазень сухого жару (саун).....	39

ДОДАТОК Е

Таблиця Е.1 Мінімальні розміри кабін туалетів, душових, проходів та відстані між обладнанням....40

ДОДАТОК Ж

Бібліографія.....41

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ**ГРОМАДСЬКІ БУДІВЛІ ТА СПОРУДИ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ**
ОБЩЕСТВЕННЫЕ ЗДАНИЯ И СООРУЖЕНИЯ. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ
PUBLIC BUILDINGS AND FACILITIES. BASIC PROVISIONSЧинні від 2022-09-01**1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ**

1.1 Ці норми поширюються на проектування нових і реконструкцію існуючих будівель, споруд та комплексів громадського призначення (далі - громадських будівель) з умовною висотою до 73,5 м (включно) з підземними поверхами глибиною не більше 25 м від рівня землі. При проектуванні громадських будівель та споруд з умовною висотою вище 73,5 м слід керуватися ДБН В.2.2-41.

(Пункт 1.1 змінено, Зміна № 1)

1.2 При проектуванні громадських будівель та споруд поряд з положеннями цих норм слід також керуватися положеннями ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-5, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11,

ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, ДБН В.2.2-28, ДБН В.2.2-40, ДБН В.2.2-41, ДБН В.2.3-15. Перелік основних груп будівель, споруд та приміщень громадського призначення наведений у додатку А.

(Пункт 1.2 змінено, Зміна № 1)

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цих нормах є посилання на такі нормативні акти та нормативні документи:

НПАОП 0.00-1.02-08 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів

НПАОП 0.00-1.51-88 Правила устройства и безопасной эксплуатации фреоновых холодильных установок (Правила улаштування та безпечної експлуатації фреонових холодильних установок)

НПАОП 40.1-1.32-01 (ДНАОП 0.00-1.32-01) Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок

ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проєктної документації на будівництво

ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій

(Змінено, Зміна № 1)

ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій

ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги

ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України

ДБН В.1.1-24:2009 Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування

ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму

ДБН В.1.1-45:2017 Будівлі і споруди в складних інженерно-геологічних умовах. Загальні положення

ДБН В.1.1-46:2017 Інженерний захист територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення

(Долучено, Зміна № 1)

ДБН В.1.2-2:2006 Навантаження і впливи. Норми проектування

ДБН В.1.2-4:2019 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (ДСК)

(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.1.2-6:2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість

ДБН В.1.2-7:2008. Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека

ДБН В.1.2-8:2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища

ДБН В.1.2-9:2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації

ДБН В.1.2-10:2008 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Основні

вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму

ДБН В.1.2-11-2008 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії

ДБН В.1.2-12-2008 Будівництво в умовах ущільненої забудови. Вимоги безпеки ДБН В.1.2-14:2018

Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд

ДБН В.2.1-10:2018 Основи і фундаменти будівель та споруд. Основні положення
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.2-3:2018 Заклади освіти

ДБН В.2.2-4:2018 Заклади дошкільної освіти

ДБН В.2.2-5-97 Захисні споруди цивільного захисту

ДБН В.2.2-10-2001 Заклади охорони здоров'я

ДБН В.2.2-11-2002 Підприємства побутового обслуговування. Основні положення

ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди

ДБН В.2.2-15-2019 Житлові будинки. Основні положення
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.2-16-2019 Культурно-видовищні та дозвілєві заклади
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.2-18:2007 Заклади соціального захисту населення

ДБН В.2.2-20:2008 Готелі

ДБН В.2.2-23:2009 Підприємства торгівлі

ДБН В.2.2-25:2009 Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)

ДБН В.2.2-26:2010 Суди

ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення

ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.2-41:2019 Висотні будівлі. Основні положення
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.3-4-2015 Автомобільні дороги. Частина 1. Проектування. Частина II. Будівництво

ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.3-7:2018 Метрополітени
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.3-15:2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів

ДБН В.2.3-18-2007 Трамвайні та тролейбусні лінії. Загальні вимоги до проектування

ДБН В.2.5-20:2018 Газопостачання
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.5-23:2010 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення

ДБН В.2.5-24:2012 Електрична кабельна система опалення
(Долучено, Зміна № 1)

ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.5-39:2008 Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі

ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту

ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II.

Будівництво

ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування

ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі і споруди. Основні положення проектування

ДБН В.2.5-75:2013 Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування

ДБН В.2.5-77:2014 Котельні

ДБН В.2.5-24:2012 Електрична кабельна система опалення

ДБН В.2.6-220:2017 Покриття будівель і споруд

ДБН В.2.6-31:2016 Теплова ізоляція будівель

ДБН В.2.6-33:2018 Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування
(Змінено, Зміна № 1)

ДБН В.2.6-98:2009 Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення

ДБН В.2.6-161:2017 Дерев'яні конструкції. Основні положення

ДБН В.2.6-162:2010 Кам'яні та армокам'яні конструкції. Основні положення

ДБН В.2.6-198:2014 Сталеві конструкції. Норми проектування

ДБН В.3.2-1-2004

(Вилучено, Зміна № 1)

ДБН В.2.6-220:2017 Покриття будівель і споруд

(Долучено, Зміна № 1)

ВБН В.2.2-ЦЗН-2004 / Мінпраці України. Центри зайнятості базового рівня

ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять

ДСТУ 2339-94 Енергозбереження. Основні положення

ДСТУ 8773:2018 Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту в складі проектної документації на будівництво об'єктів. Основні положення

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ Б А.1.1-91:2008 ССНБ. Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм

ДСТУ БА.2.2-8:2010 Розділ «Енергоефективність» у складі проектної документації об'єктів

ДСТУ Б А.2.2-12:2015 Метод розрахунку енергоспоживання при опаленні, охолодженні, вентиляції, освітленні та гарячому водопостачанні

ДСТУ Б В.1.2-3:2006 Прогини і переміщення. Вимоги проектування

ДСТУ Б В.2.1-27:2010 Палі. Визначення несучої здатності за результатами польових випробувань

ДСТУ Б В.2.5-34:2007 Сміттєпроводи житлових і громадських будинків. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.5-38:2008

(Вилучено, Зміна № 1)

ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом

ДСТУ-Н Б В.2.5-83:2016 Настанова з проектування засобів і обладнання зовнішнього освітлення міст, селищ та сільських населених пунктів

ДСТУ Б В.2.6-35:2008 Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням індустріальними елементами з вентиляльованим повітряним прошарком. Загальні технічні умови

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ Б В.2.6-36:2008 Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням штукатурками. Загальні технічні умови

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ Б В.2.6-49:2008 Огороджі сходів, балконів і дахів сталеві. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-52:2008 Сходи маршеві, площадки та огороження сталеві. Технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-79:2009 Конструкції будинків і споруд. Шви з'єднувальні місць примикань віконних блоків до конструкцій стін. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-100:2010 Методи визначення теплостійкості огорожувальних конструкцій

ДСТУ Б В.2.6-101:2010 Метод визначення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій

ДСТУ Б В.2.6-145:2010 Захист бетонних і залізобетонних конструкцій від корозії. Загальні технічні вимоги (ГОСТ 31384-2008, NEQ)

ДСТУ Б В.2.6-189:2013

(Вилучено, Зміна № 1)

ДСТУ-Н Б В.2.6-214:2016 Настанова з улаштування та експлуатації дахів будинків, будівель і

споруд

ДСТУ Б В.2.7-182:2009 Методи визначення терміну ефективної експлуатації та теплопровідності будівельних ізоляційних матеріалів у розрахункових та стандартних умовах

ДСТУ EN 81-20:2015 (EN 81-20:2014, IDT) Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Частина 20. Ліфти пасажирські та вантажопасажирські

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 81-40:2016 (EN 81-40:2008, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Спеціальні ліфти для перевезення осіб та вантажів. Частина 40. Сходові підйомачі та похилі підйомальні платформи для осіб з обмеженою рухливістю

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 81-41:2016 (EN 81-41:2010, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Спеціальні ліфти для перевезення осіб та вантажів. Частина 41. Вертикальні підйомальні платформи, призначені для використання особами з обмеженою рухливістю

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 81-50:2015 (EN 81-50:2014, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Випробування та перевіряння. Частина 50. Норми проектування, розрахування, випробування та перевіряння компонентів ліфта

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 81-70:2010 Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських і вантажопасажирських ліфтів. Частина 70. Зручність доступу до ліфтів пасажирів, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями (EN 81-70:2003, IDT)

ДСТУ EN 81-72:2017 (EN 81-72:2015, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів.

Специфічне використання пасажирських та вантажопасажирських ліфтів. Частина 72. Ліфти пожежні

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 81-82:2017 (EN 81-82:2013, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Наявні ліфти. Частина 82. Норми щодо поліпшення доступності наявних ліфтів для осіб, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 115-1:2019 Безпечність ескалаторів і рухомих доріжок. Частина 1. Конструкція та встановлення (EN 115-1:2017, IDT)

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 671-1:2017 Стаціонарні системи пожежогасіння. Кран-комплекти пожежні. Частина 1. Кран-комплекти з напівжорсткими рукавами. Загальні вимоги (EN 671-1:2012, IDT) **(Вилучено, Зміна №1)**

ДСТУ EN 671-2:2017 Стаціонарні системи пожежогасіння. Кран-комплекти пожежні. Частина 2. Кран-комплекти з плоскоскладними рукавами. Загальні вимоги (EN 671-2:2012, IDT) **(Вилучено, Зміна №1)**

ДСТУ EN 12101-6:2015 Системи протидимного захисту. Частина 6. Технічні вимоги до систем по створенню різниці тисків (EN 12101-6:2005, IDT)

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 15232-1:2017 Енергоефективність будівель. Частина 1. Вплив автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями. Модулі

М 10-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (EN 15232-1:2017, IDT)

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ EN 50131-1:2014 Системи тривожної сигналізації. Системи охоронної сигналізації. Частина 1. Загальні вимоги (EN 50131-1:2006, EN 50131-1:2006/A1:2009, EN 50131-1:2006/IS2:2010, IDT)

ДСТУ EN 62305-1:2012 Захист від блискавки. Частина 1. Загальні принципи (EN 62305-1:2011, IDT)

ДСТУ IEC 62305-2:2012 Захист від блискавки. Частина 2. Керування ризиками (IEC 62305-2:2010, IDT)

ДСТУ EN 62305-3:2012 Захист від блискавки. Частина 3. Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей (EN 62305-3:2011, IDT)

ДСТУ EN 62305-4:2012 Захист від блискавки. Частина 4. Електричні та електронні системи, розташовані в будинках і спорудах (EN 62305-4:2011, IDT)

(Змінено, Зміна № 1)

ДСТУ Б EN 15251:2011 Розрахункові параметри мікроклімату приміщень для проектування та оцінки енергетичних характеристик будівель по відношенню до якості повітря, теплового комфорту, освітлення та акустики (EN 15251:2007, IDT)

ДСТУ Б EN 15459:2014**(Вилучено, Зміна № 1)**

ДСТУ Б EN ISO 7730:2011 Аналітичне визначення та інтерпретація теплового комфорту на основі розрахунків показників PMV і PPD і критеріїв локального теплового комфорту (EN ISO 7730:2005, IDT)

ДСТУ ISO 4190-1-2001 Установки ліфтова (елеваторна). Частина 1. Класи ліфтів I, II, III, VI (ISO 4190-1:1999, IDT)

ДСТУ ISO 4190-2-2001 Установки ліфтова (елеваторна). Частина 2. Ліфти класу IV (ISO 4190-2:2001, IDT)

ДСТУ ISO 4190-3-2001 Установки ліфтова (елеваторна). Частина 2. Ліфти службові класу V (ISO 4190-3:1982, IDT)

ДСТУ ISO 4190-5:2008 Установки ліфтова (елеваторна). Частина 5. Пристрої керування, сигналізації та додаткові пристрої (ISO 4190-5:2006 IDT)

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ ISO 4190-6-2001 Установки ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір (ISO 4190-6:1984, IDT)

ДСТУ ISO 9589:2005 Ескалатори. Будівельні розміри (ISO 9589:1994, IDT)

ДСТУ ISO 14644-1:2009 Чисті приміщення та пов'язані з ними контрольовані середовища. Частина 1. Класифікація чистоти повітря (ISO 14644-1:1999, IDT)

ДСТУ Б ISO 21542:2013 Доступність і зручність використання побудованого життєвого середовища (ISO 21542:2011, IDT)

ДСТУ-Н Б EN 1990:2008 Настанова. Основи проектування конструкцій (EN 1990:2002, IDT)

ДСТУ-Н Б А.2.2-5:2007 Настанова з розроблення та складання енергетичного паспорта будинків при новому будівництві та реконструкції

ДСТУ-Н Б А.2.2-13:2015 Енергетична ефективність будівель. Настанова з проведення енергетичної оцінки будівель

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 Настанова з улаштування контейнерних майданчиків

ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Будівельна кліматологія

ДСТУ-Н Б В.1.1-32:2013 Настанова з проектування захисту від шуму в приміщеннях засобами звукопоглинання та екранування

ДСТУ-Н Б В.1.1-33:2013 Настанова з розрахунку та проектування захисту від шуму сільбищних територій

ДСТУ-Н Б В.1.1-34:2013 Настанова з розрахунку та проектування звукоізоляції огорожувальних конструкцій житлових і громадських будинків

ДСТУ-Н Б В.1.1-35:2013 Настанова з проведення розрахунку шуму в приміщеннях і на територіях

ДСТУ-Н Б В.2.2-27:2010 Настанова з розрахунку інсоляції об'єктів цивільного призначення

ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху

ДСТУ-Н Б В.2.5-37:2008 Настанова з проектування, монтування та експлуатації автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями і спорудами

ДСТУ-Н Б В.2.2-38:2013 Настанова з улаштування пожежних ліфтів в будинках та спорудах

ДСТУ-Н Б В.2.5-43:2010 Настанова з улаштування систем сонячного теплопостачання в будинках житлового і громадського призначення

ДСТУ-Н Б В.2.5-78:2014 Настанова з улаштування антикригових електричних кабельних систем на покриттях будівель та в їх водостоках

ДСТУ-Н Б В.2.5-83:2016 Настанова з проектування засобів і обладнання зовнішнього освітлення міст,

селищ та сільських населених пунктів

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ-Н Б В.2.6-146:2010. Настанова щодо проектування та улаштування вікон та дверей

ДСТУ-Н Б В.2.6-214:2016 Настанова з улаштування та експлуатації дахів будинків, будівель, і споруд

ДСТУ-Н Б В.3.2-4:2016 Настанова щодо виконання ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках архітектури та містобудування

ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування

ГБН В.2.3-37472062-2:2013 Службово-технічні будівлі і споруди станційно-вокзальних комплексів та зупинних пунктів залізничного транспорту. Проектування, будівництво

ПУЕ:2017 Правила улаштування електроустановок

ГОСТ 12.1.005-88 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны (ССБП.

Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони)

ГОСТ 16363-98 Средства огнезащитные для древесины. Методы определения огнезащитных свойств (Засоби вогнезахистні для деревини. Методи визначення вогнезахисних властивостей)

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цих нормах використано терміни, установлені в Кодексі цивільного захисту України: захисні споруди цивільного захисту, інженерно-технічні заходи цивільного захисту, споруда подвійного призначення; в ДСТУ Б А.1.1-91: нормативний документ, стандарт; в ДБН А.2.2-3: будівля, споруда; в ДБН В.1.1-7: відсік протипожежний, умовна висота будівлі, шляхи евакуації; в ДБН В.2.2-3: заклади загальної середньої освіти, пансіони закладів освіти; в ДБН В.2.2-4: заклади дошкільної освіти; в ДБН В.2.2-40: маломобільні групи населення (МГН), пожежобезпечна зона, універсальний дизайн.

(Розділ 3 змінено, Зміна № 1)

Нижче наведено терміни, додатково використані у цих нормах, та визначення позначених ними понять:

3.1 атриум

Частина об'єму будівлі у вигляді багатосвітлового простору, розвинутого по вертикалі з галереями по поверхах, на які виходять приміщення різного призначення. Атриум, розвинутий по горизонталі у вигляді багатосвітлового проходу, може називатися пасажем

3.2 балкон

Відкрита площадка, яка виступає у вигляді консолі на фасаді будівлі чи в інтер'єрі, огорожена перилами

3.3 багатофункціональні будівлі і комплекси

Будівлі і комплекси, які формуються з приміщень, їх груп, **будівель** та споруд різного громадського і житлового призначення

3.4 галерея

Комунікаційний простір у вигляді критого переходу, аркади, колонади, антресолі або протяжного балкону, що з'єднує приміщення чи частини будівлі; може бути глухим, зашкльованим чи не бути огороженим (крім перил)

3.5 горище

Простір між конструкціями покрівлі (зовнішніх стін) та перекриттям верхнього поверху

3.6 громадські будівлі та споруди

Загальна назва **будівель** і приміщень, які призначені для розміщення закладів, підприємств, організацій, які надають послуги фізичним особам (населенню) або юридичним особам (громаді та державі)

3.7 зблоковані будівлі

Розміщення двох або декількох **будівель** щільно одна до одної зі збереженням просторової та конструктивної самостійності, які мають одну або декілька загальних стін

3.8 комплекс

Сукупність **будівель** і споруд, об'єднаних територіально і функціонально

3.9 кооперовані будівлі

Розміщення поряд двох або декількох **будівель** зі збереженням просторової та функціональної самостійності

3.10 ліфтовий хол

Приміщення перед входом до ліфтів, яке відділене від приміщень, коридорів, холів, фойє стінами (або перегородками) з дверима, клас вогнестійкості яких відповідає ступеню вогнестійкості будівлі

3.11 лоджія

Перекрыте та огорожене в плані з трьох боків приміщення, відкрите у зовнішній простір

3.12 пандус

Визначення терміну «пандус» надано у ДБН В.2.2-40

3.13 пасаж

Крита вулична галерея з розташуванням низки підприємств торгівлі, яка має виходи на паралельні вулиці

3.14 площа забудови будівлі

Територія ділянки, яка зайнята будівлею (спорудою)

3.15 поверх мансардний

Поверх, у якому приміщення розташовані в об'ємі горища, при цьому площа горизонтальної частини стелі приміщень має бути не менше ніж половина площі підлоги, а висота стін до низу похилої частини стелі - не менше ніж 1,6 м

3.16 поверх надземний

Поверх, позначка підлоги приміщень якого не нижче планувальної позначки землі

3.17 поверх підвальний

Поверх, позначка підлоги приміщень якого нижче планувальної позначки землі більше ніж на половину висоти приміщень

3.18 поверх підземний

Поверх, позначка стелі якого знаходиться нижче рівня планувальної позначки землі.

3.19 поверх технічний

Поверх для розміщення інженерного обладнання та прокладання комунікацій, що може бути розташований у нижній (у тому числі, технічне підпілля), верхній (у тому числі, технічне горище) або у середній частині будівлі

3.20 поверх цокольний

Поверх, позначка підлоги приміщень якого нижче планувальної позначки землі на висоту не більше половини висоти приміщень, що в ньому розташовані

3.21 прибудова

Об'єкт (нові приміщення), що безпосередньо прилягають до зовнішніх стін будівлі

3.22 приміщення з постійним перебуванням людей

Приміщення, у якому люди знаходяться за родом своєї діяльності не менше двох годин, або більше 50% робочого часу

3.23 приміщення технічні

Приміщення для розміщення інженерного обладнання тепловузлів, бойлерних, щитових, венткамер, комутаторів, радіовузлів, машинних відділень ліфтів, холодильних установок **будівель**

3.24 розрахункова категорія відвідувачів

Кількісний та якісний показники відвідувачів закладу (підприємства), на які розраховують всі споживчі та експлуатаційні характеристики громадської **будівлі**

3.25 стилістична частина будівлі, споруди (стилобат)

Загальна частина будівлі, споруди (або кількох **будівель**, споруд), розміщена в цокольному, надземному (або кількох надземних) **поверхах**, що має площу більшу за **площу забудови основної частини будівлі, споруди (будівель, споруд)**

(Пункт 3.25 змінено, Зміна № 1)

3.26 сходово-ліфтовий вузол

Приміщення для розміщення вертикальних комунікацій: сходової клітки і ліфтів

3.27 тамбур

Прохідний простір між дверима, що слугує для захисту від проникнення холодного повітря, атмосферних опадів, пилу, диму і запахів, при вході до будівлі, у сходову клітку чи інші приміщення

3.28 трибуна

Споруда для глядачів з рядами місць, що розташовані уступами

3.29 умовна одиниця зберігання архівних документів

Є умовною справою з розмірами 210 мм × 297 мм × 17 мм в архівосховищах з горизонтальною системою архівного зберігання при встановленні на 1 м стелажів полиці двох по висоті рядів первинних засобів зберігання з розмірами 245 мм × 350 мм × 180 мм (в кожному 10 справ)

3.30 умовна одиниця зберігання бібліотечних фондів

Є умовною книгою розміром 203 мм × 260 мм × 180 мм у книгосховищах масових бібліотек з систематичним розташуванням фондів на стаціонарних стелажах при встановленні на 1 м стелажів полиці 45 одиниць зберігання

3.31 громадський простір

Відкритий багатофункціональний транзитний простір (всередині будівлі) для безбар'єрного доступу з нього до приміщень громадської будівлі та споруди

(Пункт 3.31 долучено, Зміна № 1)

3.32 технічне підпілля

Простір між перекриттям першого або цокольного поверху і поверхнею ґрунту для розміщення трубопроводів інженерних систем і прокладання комунікацій (без розміщення обладнання).

(Пункт 3.32 долучено, Зміна № 1)

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Вимоги, пов'язані з особливостями окремих видів громадських **будівель** та споруд, у тому числі функціонально-планувальні, за умовами кооперування, блокування, інтеграції один з одним або з житловими та виробничими будівлями, встановлюються в окремих будівельних нормах за видами **будівель** та споруд і в галузевих нормах: ДБН В.2.2-3; ДБН В.2.2-4; ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, ДБН В.2.2-28, ДБН В.2.2-40, ДБН В.2.2-41, ДБН В.2.3-7, ДБН В.2.3-15, ДБН В.2.3-18, ВБН В.2.2-ЦЗН, ГБН В.2.3-37472062-2.

4.2 При проектуванні громадських **будівель** та споруд слід враховувати вимоги ДБН В.2.2-12.

4.3 У громадських **будівлях** та спорудах і на території громадських комплексів допускається розміщення необхідних за технологією сервісно-виробничих та житлових приміщень службового призначення. Зазначені приміщення повинні відповідати вимогам будівельних норм за видами **будівель** та споруд і розділів 9,10 цих норм.

4.4 Для збирання побутових відходів на території громадських **будівель** та споруд слід облаштовувати контейнерні майданчики згідно з ДСТУ-Н Б В.2.2-7 та санітарними нормами.

Контейнерні майданчики для збирання побутових відходів необхідно розміщувати у місцях, віддалених від дитячих майданчиків не менше ніж на 20 м, зон відпочинку й масової присутності людей, забезпечуючи компактне і диференційоване складування різних видів побутових відходів.

4.5 Проектування громадських **будівель** та споруд здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту відповідно до ДБН В.1.2-4 та ДСТУ 8773.

4.6 При проектуванні громадських **будівель** та споруд слід застосовувати принципи універсального дизайну щодо приміщень і ділянок, придатних для використання усіма категоріями населення без додаткової адаптації, у тому числі МГН згідно з ДБН В.2.2-40. У разі неможливості універсальних рішень під час реконструкції, пристосування **будівель** і споруд для МГН застосовуються допоміжні пристрої, які мають бути запроектовані та розташовані таким чином, щоб не заважати іншим користувачам.

(Пункт 4.6 змінено, Зміна № 1)

4.7 У разі реконструкції існуючих громадських **будівель**, а також багатофункціональних громадських **будівель** і комплексів слід виконувати ці норми, положення санітарних норм, а для пам'яток культурної спадщини - ДСТУ-Н Б В.3.2-4.

4.8 Підрахунок загальної, корисної та розрахункової площі, будівельного об'єму, площі забудови та поверховості громадських **будівель** здійснюється згідно з додатком Б.

5 ВИМОГИ ДО ЗАБУДОВИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

5.1 Розміщення громадських **будівель** та споруд на земельних ділянках повинно здійснюватись згідно з ДБН Б.2.2-12, ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5 та санітарними правилами і нормами.

5.2 Площа земельних ділянок для розміщення громадських **будівель** та споруд приймається відповідно до ДБН Б.2.2-12 та з урахуванням санітарних норм.

5.3 При компактному розміщенні громадських **будівель** у комплексах і центрах обслуговування, а також розміщенні їх у зблокованих, кооперованих та багатофункціональних будівлях або в умовах реконструкції допускається згідно з вимогами санітарних норм скорочення нормованої площі ділянки на 25% для закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, пансіонів закладів освіти - на 20%) без порушення нормативних вимог щодо допустимих показників озеленення та площі основних елементів функціонального призначення.

(Пункт 5.3 змінено, Зміна № 1)

5.4 Ділянка для розміщення громадської будівлі або комплексу **будівель** та споруд повинна відповідати вимогам забезпечення їх оптимальної орієнтації і нормативної інсоляції приміщень **будівель** і їх території, влаштування зручних і безпечних підходів, під'їздів і автостоянок, організації благоустрою з належним рівнем (%) озеленення згідно з ДБН Б.2.2-5, ДБН В.2.2-40 та санітарними нормами.

5.5 Місткість відкритих та критих (у тому числі підземних) автостоянок **будівель** і комплексів визначається згідно з ДБН Б.2.2-12, ДБН В.2.3-15, ДБН В.2.2-40 та з урахуванням положень [6].

В'їзди і виїзди з підземних і підземно-надземних гаражів і автостоянок повинні бути віддалені від вікон житлових будинків і приміщень громадського призначення з постійним перебуванням людей, а також ділянок закладів загальної середньої освіти, пансіонів закладів освіти, закладів дошкільної освіти та лікувально-профілактичних закладів згідно з ДБН Б.2.2-12.

Вентиляційні шахти підземних і підземно-надземних гаражів і автостоянок повинні передбачатися згідно з [8] та ДБН В.2.3-15.

(Пункт 5.5 змінено, Зміна № 1)

5.6 Огорожа зовнішніх сходів, сходових площадок і пандусів на ділянці забудови, а також матеріали дорожнього покриття повинні забезпечувати безпечне пересування пішоходів, включаючи МГН, з урахуванням руху колясок для дітей та крісел колісних осіб з інвалідністю. Огорожу зовнішніх сходів, сходових площадок і пандусів (або їх частин) приймати згідно з ДБН В.2.2 40.

5.7 При плануванні ділянки та розміщенні на ній будівлі або комплексу необхідно забезпечити можливість проїзду пожежних машин до **будівель** згідно з ДБН Б.2.2-12.

5.8 Під'їзди до фасадів **будівель**, у тому числі багатофункціональних, допускається проектувати по експлуатованих покрівлях стилобатів та прибудов, розрахованих на відповідні навантаження, у тому числі від пожежних машин, з урахуванням шумового впливу на приміщення стилобатної частини.

5.9 При влаштуванні стилобатної частини будівлі, прибудови або її виступної частини розміри їх виносу повинні встановлюватись виходячи із забезпечення доступності всіх приміщень основної частини будівлі з автомобільних пожежних драбин або колінчастих автопідіймачів з урахуванням їх технічних даних.

5.10 Рівень плоскої покрівлі стилобатної частини або об'ємів, що прибудовуються, не повинен перевищувати більше ніж на 0,2 м позначку підлоги розташованого вище поверху основної частини будівлі.

5.11 Плоскі покрівлі стилобату, які примикають до житлових приміщень, не повинні виділяти хімічні речовини в концентраціях вище ГДК для атмосферного повітря згідно з [7].

5.12 Наскрісні проїзди в **будівлях** слід приймати завширшки (у просвіті) не менше ніж 3,5 м, заввишки не менше ніж 4,25 м.

Ця вимога не поширюється на наскрісні проходи та проїзди в **будівлях** та спорудах на рівні землі або першого поверху, які не призначені для проїзду пожежних машин.

5.13 У разі влаштування в **будівлях** світлових або функціональних двориків з габаритами 18,0 м × 18,0 м і більше проїзди до них слід приймати згідно з 5.12.

5.14 Ділянка для розміщення громадських будівель і споруд або комплексів повинна бути забезпечена пішохідними та транспортними зв'язками, засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації, у тому числі для осіб із порушеннями зору, та включати: тактильні елементи доступності, візуальні елементи доступності, аудіопоказчики згідно з ДБН В.2.2-40.

(Пункт 5.14 додано, Зміна № 1)

5.15 При виборі земельної ділянки для будівництва громадських будівель та споруд на радонебезпечних територіях необхідно проводити дослідження на вміст природних радіонуклідів в ґрунтах, активність радону в ґрунтовому повітрі та його ексхаляцію з земної поверхні.

За результатами досліджень приймати рішення щодо проектування протирадонових заходів. */

*/- радонебезпечні території визначаються відповідно до методики затвердженої Міністерством охорони здоров'я України.

(Пункт 5.15 додано, Зміна № 1)

6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

6.1 Вхідні вузли та комунікації

6.1.1 Основні входи до громадських **будівель** повинні мати підходи та розміри, які враховують можливості всіх розрахункових категорій відвідувачів. Кількість входів (виходів) визначається розрахунком виходячи із пропускної спроможності **будівель**, а також експлуатаційними вимогами.

6.1.2 Громадські будівлі повинні бути запроектовані так, щоб усі входи і виходи, крім технологічних, зокрема і евакуаційні, були доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

(Пункт 6.1.2 змінено, Зміна № 1)

6.1.3 У громадських **будівлях**, а також у приміщеннях громадського призначення, вбудованих у будівлі іншого призначення, крім розташованих у IV кліматичному районі, при кожному зовнішньому вході слід передбачати тамбури для теплового та вітрового захисту.

Ширина тамбура повинна перевищувати ширину прорізу не менше ніж на 0,15 м з кожного боку, а глибина тамбура повинна перевищувати ширину полотна дверей не менше ніж на 0,2 м.

Глибина тамбура повинна бути розрахована на можливість користування особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення. Глибина тамбура повинна становити не менше ніж 1,8 м, а його ширина - не менше ніж 2,2 м.

Тамбури допускається не влаштовувати на виходах із **будівель** та приміщень, якщо ці виходи є лише евакуаційними, а також при входах до неопалюваних приміщень. Допускається також не передбачати тамбур при зовнішньому вході до приміщення громадського призначення площею до 100 м² включно. У цьому випадку на вході необхідно передбачати повітряно-теплову завісу та обладнувати зовнішні двері пристроями самозачинення. Місця для відвідувачів та працівників у такому приміщенні, розташовані на відстані не менше ніж 3 м від зовнішніх дверей, необхідно захищати перегородками або екранами від обдування холодним повітрям.

6.1.4 Позначки рівнів підлоги приміщень біля входів та позначки тротуарів перед входами до громадських будівель та споруд слід приймати згідно з ДБН В.2.2-40.

(Пункт 6.1.4 змінено, Зміна № 1)

6.1.5 Розміри приміщень вестибюльної групи приймаються з урахуванням максимальної пропускної спроможності, коефіцієнта змінності, необхідності забезпечення вхідного контролю та охорони, **будівель** різного призначення згідно з будівельними нормами за видами **будівель** і споруд.

6.1.6 При проектуванні вестибюльної групи громадських будівель слід збільшувати її площі з

урахуванням людей, які супроводжують осіб з інвалідністю, з розрахунку не менше ніж 0,5 м² на кожного супроводжувачого згідно з ДБН В.2.2-40.

У разі організації громадського простору до його складу можуть включатись такі зони: інформації, рецепції (стійки адміністратора), тимчасового відпочинку, туалетів, гардеробів, камер схову, дитячої зони тощо.

(Пункт 6.1.6 змінено, Зміна №1)

6.1.7 Місткість гардеробних приймається відповідно до вимог будівельних норм за видами **будівель** та споруд. Площу гардеробних для верхнього одягу за бар'єром слід приймати з розрахунку на одне місце не менше ніж 0,08 м², коли використовуються вішалки консольного типу, і 0,1 м², коли використовуються звичайні та підвісні вішалки.

6.1.8 У гардеробних самообслуговування не менше ніж 15 % вішалок повинні бути на висоті не вище ніж 1,3 м (в зоні досяжності осіб в кріслах колісних та дітей) та можливістю під'їзду/маневрування кріслом колісним).

При зберіганні у гардеробній, крім верхнього одягу, сумок та портфелів, площу за бар'єром допускається збільшувати на 0,04 м² на одне місце.

6.1.9 Глибина гардеробної за бар'єром не повинна перевищувати 6 м. Між бар'єром та вішалками слід передбачати прохід не менше ніж 1 м.

6.1.10 Зовнішні вікна та балконні двері слід проектувати та улаштовувати згідно з ДСТУ-Н Б В.2.6-146 та ДБН В.2.2-40.

6.1.11 Усі приміщення, зони та місця надання послуг мають бути доступні для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Слід передбачати сходи, пандуси, ліфти та інші пристосування для переміщення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення згідно з ДБН В.2.2-40, ДСТУ EN 81-40, ДСТУ EN 81-41, ДСТУ Б ISO 21542.

При розташуванні цих приміщень вище першого поверху, слід передбачати ліфти, кабіни яких повинні мати розміри не менше: ширину - 1,1 м; глибину - 1,4 м; ширину дверного прорізу - 0,9 м. Пожежні ліфти, що передбачаються відповідно до 8.6.4 і призначені для пожежних підрозділів та рятування маломобільних груп населення з пожежобезпечних зон, повинні мати кабіни з розмірами не менше: в ширину – 1,1 м, в глибину – 2,1 м, ширина дверного прорізу – 0,9 м.

Ліфти повинні мати автономне керування з кабін і з рівня поверху, що має безпосередній вихід назовні. Системи керування передбачати згідно з ДСТУ EN 81-70, ДСТУ ISO 4190-5.

Підйомники у вигляді ескалаторів передбачати згідно з ДСТУ ISO 9589, ДСТУ EN 115 1.

(Пункт 6.1.11 змінено, Зміна № 1)

6.2 Висота приміщень

6.2.1 Висота приміщень надземних поверхів громадських **будівель** від підлоги до стелі приймається відповідно до технологічних вимог, але не менше ніж 3,0 м. У коридорах і холах в залежності від об'ємно-планувального рішення будівель при врахуванні технологічних вимог допускається зменшення висоти до 2,5 м; в допоміжних коридорах і складських приміщеннях - до 2,2 м, а в окремих приміщеннях допоміжного призначення без постійного перебування людей - до 1,9 м.

6.2.2 Висоту приміщень громадського призначення, що вбудовуються у житлові будинки, якщо їх місткість не більше 40 осіб, а підприємств роздрібної торгівлі торговельною площею до 250 м², допускається приймати за висотою приміщень житлових будинків за умови забезпечення нормативних показників мікроклімату, що підтверджені розрахунком.

6.2.3 У приміщеннях з похилою стелею або різними за висотою частинами приміщення вимогам до найменшої висоти повинна відповідати середня (приведена) висота приміщення. У цьому випадку висота приміщення у будь-якій його частині має бути не менше ніж 2,5 м.

У коридорах та інших приміщеннях, простір під стелею яких використовується для транзитних інженерних комунікацій, допускається зменшення висоти від підлоги до підвісної стелі до 2,5 м.

6.2.4 У громадських **будівлях** при виконанні додаткових заходів щодо протипожежного захисту допускається влаштування внутрішніх відкритих просторів (атріумів) згідно з вимогами, наведеними у додатку В.

6.3 Підземні, підвальні, цокольні та технічні поверхи

6.3.1 Перелік приміщень громадських **будівель**, які допускається розмішувати в підземних, підвальних та цокольних поверхах, наведений у додатку Г.

6.3.2 Допускається влаштування підземних автомобільних гаражів з урахуванням ДБН В.2.3-15 та [6].

6.3.3 Висота підземного, підвального та цокольного поверхів від підлоги до стелі повинна бути не менше ніж 2,7 м. Висота технічного поверху приймається залежно від габаритів розташованого у ньому інженерного обладнання і комунікацій; в місцях проходу обслуговуючого персоналу висота від підлоги до низу конструкцій, що виступають, має бути не менше ніж 1,9 м.

6.3.4 Технічний підпідлоговий простір, у якому прокладено інженерні мережі, повинен мати виходи назовні (через люки розміром не менше ніж 0,6 м × 0,8 м або через двері розміром не менше ніж 0,75 м × 1,5 м).

6.3.5 При розміщенні у підвальних, цокольних та технічних поверхах приміщень з обладнанням, що є джерелом підвищеного шуму чи вібрації, необхідно передбачати відповідні заходи згідно з ДБН В.1.2-10, ДБН В.1.1-31 та санітарних норм.

6.3.6 У складі громадських **будівель** і споруд передбачаються захисні споруди цивільного захисту або споруди подвійного призначення згідно з Кодексом цивільного захисту України, ДБН В. 1.2-4, та ДБН В.2.2-5.

Проектування захисних споруд цивільного захисту, за винятком тих, що повинні бути у постійній готовності до використання, за призначенням, здійснюються з урахуванням використання таких споруд у мирний час для господарських, культурних та побутових потреб.

Під час проектування захисних споруд цивільного захисту (споруди подвійного призначення) враховуються вимоги ДБН В.2.2-40 щодо доступності і передбачення у таких спорудах не менше ніж 10% місць для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

6.3.7 При реконструкції горищних поверхів під мансардні слід враховувати протипожежні вимоги, які відносяться до зміненої поверховості (умовної висоти) будівлі та необхідного ступеня вогнестійкості. Для будівлі з похилим дахом, що безпосередньо примикає до тротуарів (доріг), а також для будівлі з плоским покриттям та водостічними воронками слід передбачати відповідно до ДБН В.2.5-64 та ДСТУ-Н Б В.2.5-78 антикригову систему.

6.3.8 Розміщення лазень сухого жару в підвалах не допускається. При проектуванні лазні сухого жару (сауни) необхідно дотримуватись вимог, які викладені в додатку Д.

7 ВИМОГИ МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ

7.1 Конструктивні вирішення громадських **будівель** і споруд та їх частин необхідно розробляти відповідно до класу відповідальності (наслідків) з урахуванням їх функціонального призначення та обраним об'ємно-планувальним вирішенням з урахуванням природно-кліматичних та інженерно-геологічних умов будівництва, а також згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27, ДБН В.1.1-12, ДБН В.1.1-24, ДБН В.1.1-45, ДБН В.1.1-46.

7.2 Прийнята конструктивна система будівлі повинна забезпечувати міцність, жорсткість і стійкість будівлі на стадії зведення і в період експлуатації при дії всіх розрахункових навантажень і впливів відповідно до ДБН В.1.2-2.

7.3 Основи та несучі конструкції будівлі згідно з ДБН В.1.2-14 повинні бути запроектовані та зведені таким чином, щоб в процесі його будівництва й у розрахункових умовах експлуатації була виключена можливість:

- руйнування або пошкодження конструкцій, що призводить до необхідності припинення експлуатації будівлі;
- неприпустимого погіршення експлуатаційних властивостей конструкцій або будівлі в цілому через деформації або виникнення тріщин.

7.4 Конструкції та основи будівлі повинні бути розраховані на сприйняття постійних навантажень від власної ваги несучих та огорожувальних конструкцій; тимчасових рівномірно розподілених і

зосереджених навантажень на перекриття; снігових і вітрових навантажень для даного кліматичного району будівництва згідно з ДБН В.1.2-2 та сейсמודинамічних навантажень згідно з ДБН В.1.1-12, а також навантажень, які зумовлені температурними впливами на конструкції при пожежі. Нормативні значення цих навантажень, несприятливі сполучення навантажень або відповідних ним зусиль, що ураховуються, граничні значення прогинів і переміщень конструкцій, а також значення коефіцієнтів надійності за навантаженнями приймають згідно з ДБН В.1.2-2, ДБН В.1.2-14. При розрахунку конструкцій та основ **будівель** слід враховувати вказані у завданні на проектування додаткові технологічні або функціональні вимоги.

7.5 Фундаменти будівлі повинні бути запроектовані з урахуванням фізико-механічних характеристик ґрунтів, характеристик гідрогеологічного режиму на площадці забудови, а також ступеня агресивності ґрунтів і підземних вод по відношенню до фундаментів та підземних інженерних мереж і повинні забезпечувати необхідну рівномірність просідання під елементами будівлі згідно з ДБН В.2.1-10.

7.6 У процесі розрахунку будівлі заввишки більше ніж 40 м на вітрові навантаження, крім умов міцності та стійкості будівлі і її окремих конструктивних елементів, повинні бути забезпечені обмеження на параметри коливань перекриттів верхніх поверхів.

7.7 У разі виникнення при проведенні реконструкції додаткових навантажень та впливів на існуючу частину будівлі, що залишилася, її несучі та огорожувальні конструкції, а також ґрунти основи повинні бути перевірені на ці навантаження і впливи відповідно до ДБН В.1.2-2 незалежно від фізичного зносу конструкцій. При цьому слід враховувати фактичну несучу здатність ґрунтів основи в результаті їх зміни під час експлуатації.

7.8 Під час реконструкції громадських **будівель** і споруд повинні бути враховані зміни в конструктивній схемі, які виникли в процесі експлуатації (у тому числі поява нових прорізів, які є додатковими до попереднього проектного рішення, а також вплив проведеного ремонту конструкцій або їх посилення).

7.9 При реконструкції **будівель** зі зміною розташування санітарно-технічних вузлів слід вживати заходи щодо гідро-, шумо- та віброізоляції, а також, за необхідності – посилення перекриттів, на яких передбачається встановлення обладнання цих санітарних вузлів.

7.10 При розробленні конструктивного рішення будівлі, що зводиться у звичайних умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-7, ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.6-98, ДБН В.2.6-161, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-198, ДСТУ Б В.1.2-3, ДСТУ-Н Б В.1.1-27, ДСТУ Б В.2.6-49, ДСТУ Б В.2.6-145, ДСТУ-Н Б В.2.6-214, ДСТУ-Н Б EN 1990.

7.11 В особливих умовах будівництва (сейсмічні райони, просідаючі ґрунти, підроблюванні території) необхідно додатково керуватися ДБН В.1.1-12, ДБН В.1.1-24, ДБН В.1.1-45, ДБН В.1.1-46, ДСТУ Б В.2.1-27.

7.12 Огороджувальні конструкції громадських **будівель** та споруд слід проектувати із застосуванням матеріалів, що задовольняють вимоги енергоефективності (див. 12 цих ДБН) згідно з ДСТУ 2339, ДБН В.1.2-11, ДСТУ Б В.2.6-100, ДСТУ Б В.2.6-101), пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.1-7, енергоефективності та енергозбереження згідно з ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.6-33, а також санітарно-гігієнічних вимог.

Конструктивна система громадських **будівель** та споруд повинна бути запроектована згідно з ДБН В.1.2-6 так, щоб забезпечити надійну експлуатацію, в тому числі її загальну стійкість при аварійних ненормованих локальних руйнівних навантаженнях на окремі несучі конструкції, як мінімум на час, необхідний для евакуації людей (вибухи різного типу, пожежі, падіння важких предметів, наїзди важкого транспорту).

8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

8.1 Водопровід і каналізація

8.1.1 Системи водопостачання і каналізації, у тому числі системи протипожежного водопостачання, повинні проектуватися з додержанням вимог ДБН В.2.5-64, ДБН В.2.5-74, ДБН В.2.5-75, а також будівельних норм за видами **будівель** та споруд.

8.2 Опалення, вентиляція і кондиціонування повітря

8.2.1 Системи опалення, вентиляції та кондиціонування повітря, у тому числі системи протидимної вентиляції, повинні проектуватися з додержанням вимог ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.5-39, ДБН В.2.5-56, ДБН В.2.5-67, ДБН В.2.5-77 та НПАОП 0.00-1.51 а також ДСТУ-Н Б В.2.5-43, ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, ДБН В.2.2-28, ДБН В.2.2-40, ДБН В.2.2-41, ДБН В.2.5-24.

8.3 Газопостачання

8.3.1 У громадських будівлях та спорудах може встановлюватися газове обладнання, у тому числі для теплопостачання, згідно з ДБН В.2.5-20 та ДБН В.2.5-77.

У громадських будівлях та спорудах і прибудованих до них приміщеннях не допускається установка газовикористовуючого обладнання (окрім влаштування прибудованих та дахових котелень) в:

- закладах дошкільної освіти та закладах загальної середньої освіти;
- лікарнях та лікувально-поліклінічних приміщеннях;
- спальних корпусах санаторіїв, закладах відпочинку, дитячих оздоровчих закладах та закладах освіти з пансіонами;
- культурно-видовищних, дозвіллевих, спортивних, торговельних, транспортних, культових та інших закладах з можливим перебуванням більше 50 людей у одному приміщенні;
- громадських будівлях та спорудах висотою понад 26,5 м, будівлях з атриумами, багатофункціональних будівлях.

(Пункт 8.3.1 змінено, Зміна № 1)

8.3.2 Видалення продуктів згорання від індивідуальних газових котлів повинно здійснюватися шляхом підключення до окремих вентиляційних каналів з організацією викиду вище даху громадської будівлі.

8.4 Електрообладнання та електричне освітлення. Системи автоматизації і диспетчеризації інженерного обладнання

8.4.1 У громадських будівлях та спорудах слід передбачати електрообладнання, електроосвітлення, системи автоматизації і диспетчеризації інженерного обладнання, які проектують згідно з НПАОП 40.1-1.32, ПУЕ, ДБН В.2.5-20, ДБН В.2.5-23, ДБН В.2.5-24 ДБН В.2.5-28, ДБН В.2.5-56, ДБН В.2.5-64, ДБН В.2.5-67, ДСТУ Б В.2.5-82 та ДСТУ-Н Б В.2.5-37.

8.5 Системи зв'язку та сигналізації

8.5.1 З урахуванням вимог галузевих і державних будівельних норм за видами будівель та споруд, [9] та [10] окремі будівлі або окремі приміщення можуть бути обладнані такими засобами, пристроями та системами:

- галузевого зв'язку;
- галузевого телевізійного та дровового мовлення;
- прийому телебачення з штучних супутників Землі (супутникове телебачення);
- звукофікації;
- синхронного перекладу мов;
- сигналізації та регламентації часу;
- комп'ютерних мереж;
- пріоритетного оповіщення та інформування про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, про пожежу та для доведення інформації до населення під час евакуації; такі засоби мають бути з врахуванням вимог осіб з порушенням зору та слуху (звукова і візуальна інформація) згідно з ДБН В.2.2-40;
- пожежної сигналізації;
- охоронної сигналізації;
- сигналізації загазованості, задимлення та затоплення;

- диспетчеризації і управління системами протипожежного захисту та іншими системами і устаткуванням при виникненні пожежі;
- спеціальними видами пристроїв зв'язку та сигналізації.

8.5.2 Кількість абонентських пристроїв та їх розміщення повинні визначатись згідно з вимогами галузевих і державних будівельних норм за видами **будівель** та споруд, а розрахунок ємності лінійних споруд мереж зв'язку з урахуванням ГБН В.2.2-34620942-002.

8.5.3 Блискавкозахист громадських **будівель** та споруд повинен виконуватись з урахуванням наявності радіостояків ліній мережі дротового мовлення та щогл антен телебачення згідно з ДСТУ EN 62305-1, ДСТУ ІЕС 62305-2, ДСТУ EN 62305-3, ДСТУ EN 62305-4.

Заходи щодо вирівнювання потенціалів металевих частин обладнання систем зв'язку та сигналізації згідно з ПУЕ, ДСТУ Б В.2.5-82, НПАОП 40.1-1.32 визначаються комплексно для всього електрообладнання **будівель**, а також інших металевих конструкцій.

(Пункт 8.5.3 змінено, Зміна №1)

8.5.4 Системами охоронної сигналізації не нижче 2 класу безпеки відповідно до ДСТУ EN 50131-1 повинні обладнуватися приміщення пожежних постів та пультів управління системами протипожежного захисту, електрощитові, венткамери систем протидимного захисту, входи до технічних поверхів і виходи на покрівлю будівлі, входи до машинного відділення ліфтів з підключенням на пункт чергового об'єднаної диспетчерської сигналізації або на пункт спостереження та приймання тривожних сповіщень суб'єктів господарювання, що займаються охоронною діяльністю.

8.5.5 Вимоги щодо обладнання громадських **будівель** та споруд системами протипожежного захисту визначаються згідно з ДБН В.2.5-56.

8.6 Ліфти та інші види механічного транспорту

8.6.1 Ліфти або інші підйомники в залежності від призначення слід встановлювати відповідно до вимог ДСТУ Н Б В.2.2-38, ДСТУ ISO 4190-1, ДСТУ ISO 4190-2, ДСТУ ISO 4190-3, ДСТУ ISO 4190-5, ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ EN 81-20, ДСТУ EN 81-40, ДСТУ EN 81-41, ДСТУ EN 81-50, ДСТУ EN 81-70, ДСТУ EN 81-72, ДСТУ EN 81-82, ДСТУ EN 115-1. Розміщення машинного або блочного приміщень та сходів між ними треба влаштовувати відповідно до вимог ДСТУ Б В.2.6-52, ДСТУ EN 81-20, ДСТУ ISO 4190-1, ДСТУ ISO 4190-2, ДСТУ ISO 4190-3.

Допускається встановлювати ліфти вантажопідйомністю 1000 кг з габаритними розмірами кабін (ширина × глибину) не менше ніж 2100 мм × 1100 мм за умови забезпечення транспортування постраждалого на ношах.

(Пункт 8.6.1 змінено, Зміна № 1)

8.6.2 У громадських **будівлях** та спорудах слід встановлювати ліфти:

- а) пасажирські, починаючи з **будівель** заввишки 2 поверхи і вище;
- б) лікарняні:
  - 1) у **будівлях** лікарень, пологових **будівель**, закладів соціального захисту населення - у разі розташування палатних відділень на другому поверсі та вище;
  - 2) у **будівлях** амбулаторно-поліклінічних закладів, санаторіїв та санаторіїв-профілакторіїв - у разі розташування лікувальних приміщень на другому поверсі та вище;
- в) вантажопасажирські: у **будівлях** готелів незалежно від категорій та інших закладів - згідно з вимогами норм за видами **будівель** і споруд;
- г) пожежні, які слід виконувати згідно з ДСТУ-Н Б В.2.2-38 та ДСТУ EN 81-72;
- д) ліфти з підземної автостоянки.

Примітка 1. У житлових корпусах санаторіїв для хворих з порушенням опорно-рухового апарату один з ліфтів повинен бути лікарняним.

Примітка 2. Встановлення ліфтів необов'язково в двоповерхових **будівлях** у разі обладнання пандусом або підйомниками з платформою для вертикального переміщення осіб у кріслах колісних згідно з ДБН В.2.2-40.

8.6.3 Кількість пасажирських ліфтів встановлюється згідно з ДСТУ ISO 4190-6 та розрахунком,

але їх кількість повинна бути не менше двох. Допускається другий ліфт замінити вантажним, у якому допускається перевозити людей, якщо за розрахунком вертикального транспорту достатньо встановлення одного пасажирського ліфта.

Вантажні ліфти слід передбачати згідно з ДСТУ ISO 4190-2.

(Пункт 8.6.3 змінено, Зміна № 1)

8.6.4 У громадських будівлях з умовною висотою вище 26,5 м на протипожежний відсік слід передбачати не менше одного пожежного ліфта. А у будівлях заввишки два поверхи та вище (до умовної висоти будівлі 26,5 м включно) на кожний протипожежний відсік площею більше ніж 900 м² слід передбачати не менше одного пожежного ліфта. Ці ліфти виконуються згідно з ДСТУ EN 81-72, ДСТУ-Н Б В.2.2-38.

(Пункт 8.6.4 змінено, Зміна № 1)

8.6.5 У разі застосування підйомника у вигляді платформи, що переміщується вертикально, похило або вздовж сходового маршу, ширина такої платформи повинна бути не менше ніж 0,9 м, глибина - не менше ніж 1,2 м. Такі пристрої слід улаштовувати згідно з ДСТУ EN 81-40, ДСТУ EN 81-41.

(Пункт 8.6.5 змінено, Зміна № 1)

8.6.6 Відстань від дверей найвіддаленішого приміщення до дверей найближчого пасажирського ліфта повинна бути не більше ніж 60 м.

8.6.7 Виходи з пасажирських ліфтів слід проектувати через ліфтовий хол.

У будівлях з умовною висотою до 26,5 м включно виходи не більше ніж з двох пасажирських ліфтів допускається розташовувати безпосередньо на сходовій площадці, за винятком будівель лікарень, в об'ємі сходових кліток типів СК1, СК2 будівель допускається розміщувати не більше двох пасажирських ліфтів, при цьому вони не повинні опускатися в цокольний, підвальний і підземний поверхи.

Розміри ліфтових холів/поверхових площадок в залежності від кількості та типів ліфтів слід приймати згідно з ДСТУ ISO 4190-1.

У будівлях з незадимлюваними сходовими клітками не допускається влаштовувати вихід із приміщень безпосередньо до ліфтового холу. У будівлях із звичайними сходовими клітками вихід безпосередньо до ліфтового холу не допускається влаштовувати з комор та інших приміщень, призначених для зберігання та переробки горючих матеріалів.

(Пункт 8.6.7 змінено, Зміна № 1)

8.6.8 З урахуванням технологічних особливостей будівлі допускається влаштування входу до ліфтів з рівня позначки підлоги підземного, підвального чи цокольного поверху. Двері шахт ліфтів і підйомників у підземних і підвальних поверхах повинні виходити до протипожежних тамбур-шлюзів 1-го типу. У таких тамбур-шлюзах повинен бути передбачений підпір повітря під час пожежі не менше ніж 20 Па.

8.6.9 Шахти і машинні приміщення ліфтів і підйомників не повинні примикати безпосередньо до приміщень для перебування дітей, до навчальних приміщень, житлових приміщень, що розташовані у громадських будівлях, до залів для глядачів і читальних залів, клубних приміщень, палат і кабінетів лікарів закладів охорони здоров'я, робочих приміщень з постійним перебуванням людей.

Примикання може бути допущено за умови виконання заходів щодо звукоізоляції, підтверджених розрахунками.

8.7 Сміттєзбирання

8.7.1 У громадських будівлях та спорудах слід передбачати системи очищення від сміття та пилоприбирання, тимчасового (в межах санітарних правил і норм) зберігання сміття та можливість його вивозу.

Необхідність влаштування у великих громадських будівлях та комплексах пневматичних систем сміттєзбирання визначається виходячи з техніко-економічної доцільності їх експлуатації.

Стовбур сміттєпроводу не допускається розміщувати на сходових площадках громадських

будівель, за винятком площадок службових сходів (за технологічної необхідності), які не входять в розрахунок часу евакуування з відповідним збільшенням ширини площадки.

Стовбур сміттєпроводу повинен виготовлятися з негорючих матеріалів, а також мати засоби очищення, промивання і дезінфекції, бути герметичним та звукоізованим від будівельних конструкцій згідно з ДСТУ Б В.2.5-34. Він не повинен прилягати до житлових, а також службових приміщень для постійного перебування людей або до таких, що потребують додержання шумового режиму.

Вогнестійкість сміттєпроводів та технічні засоби протипожежного захисту систем сміттєзбирання повинні відповідати вимогам ДСТУ Б В.2.5-34. При цьому допускається для забезпечення необхідного класу вогнестійкості прокладати стовбури сміттєпроводів в окремих каналах (шахтах), конструкції яких мають відповідний клас вогнестійкості.

8.7.2 Сміттєзбиральну камеру слід розміщувати безпосередньо під стовбуром сміттєпроводу.

Не допускається розташування її під приміщеннями для постійного перебування людей. Сміттєзбиральна камера повинна відокремлюватися протипожежними перегородками і перекриттями з класом вогнестійкості не менше ніж EI 60 (для перегородок), REI 60 (для перекриттів) та групою М0 за межею поширення вогню, бути забезпечена внутрішнім водопроводом і каналізацією згідно з ДБН В.2.5-64.

Приміщення сміттєзбиральної камери повинно обладнуватися спринклерними зрошувачами з розрахунковою витратою води 1,8 л/с. Трубопровід спринклерного пожежогасіння, за відсутності у будівлі спринклерної автоматичної системи пожежогасіння, слід приєднувати до внутрішнього господарсько-питного водопроводу через запірний пристрій, опломбований у відкритому положенні, без встановлення контрольно-сигнального клапана.

8.7.3 Висота камери повинна бути не меншою ніж 1,95 м (від підлоги до стелі).

Позначка підлоги сміттєзбиральної камери повинна бути вище рівня тротуару або прилеглої частини проходу в межах 0,05-0,1 м або необхідне влаштування пандуса. Допускається розміщення камер на іншому рівні при забезпеченні механізації сміттєзбирання. Вхід до сміттєзбиральної камери повинен бути відокремленим від входу до будівлі суцільною стіною (екраном) з дверима, що відчиняються назовні.

8.7.4 Централізовану або комбіновану систему вакуумного пилоприбирання рекомендується передбачати у таких **будівлях**:

- а) театрів, концертних залів, музеїв;
- б) читальних і лекційних залів та книгосховищ бібліотек на 200 тисяч одиниць зберігання і більше;
- в) магазинів та торговельних центрів з торговельною площею 6500 м² і більше;
- г) готелів згідно з ДБН В.2.2-20;
- д) санаторіїв, закладів відпочинку та туризму на 500 місць і більше;
- е) стаціонарних закладів охорони здоров'я на 500 ліжок і більше;
- ж) **будівель** управління, науково-дослідних інститутів, проектних та конструкторських установ з чисельністю співробітників 800 і більше.

У разі влаштування комбінованої системи вакуумного пилоприбирання радіус обслуговування одним приймальним клапаном повинен бути не більше ніж 50 м.

8.7.5 У разі організації пилоприбирання пилососами з тканинною системою фільтрації у громадських **будівлях** заввишки понад п'ять поверхів слід влаштовувати камери для очищення фільтрів пилососів на кожні 500 м² площі підлоги, що прибирається, з організацією повітрообміну кратністю не менше ніж 10 за годину.

9 САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

9.1 Забезпечення гігієнічних та екологічних вимог

9.1.1 Конструкції, деталі та обладнання **будівель**, опорядження стін і стель, покриття підлог всіх приміщень, а також сходів, коридорів тощо слід передбачати із матеріалів, що відповідають ДБН В.1.2-8, ДБН В.1.2-10, ДБН В.1.2-11.

9.1.2 В приміщеннях, що межують з зовнішніми і внутрішніми лініями електропередачі, на відстані не більше ніж 0.2 м від огорожувачих приміщення внутрішніх поверхонь не повинні перевищуватись рівні напруженості електричного поля 50Гц, 500 В/м згідно з санітарними правилами і нормами, величини індукції магнітного поля - 50Гц - 1 мкТл на добу.

9.1.3 Концентрації забруднюючих речовин у повітрі приміщень громадських **будівель** та споруд не повинні перевищувати гранично допустимі концентрації в залежності від контингенту працюючих або категорій населення згідно з ДСТУ ISO 14644-1, ГОСТ 12.1.005, санітарних правил і норм та [7].

9.2 Санітарно-гігієнічні приміщення

9.2.1 Розміри, розміщення та обладнання санітарно-гігієнічних приміщень повинні задовольняти вимоги зручності користування, прибирання та дезінфекції; запобігання розповсюдженню інфекції, неприємних запахів, надмірної вологості, паразитичної фауни і мікрофлори.

Основою розрахунку площі санітарно-гігієнічних приміщень є розрахункова чисельність осіб чоловічої та жіночої статі. Кількість обладнання визначається за вимогами норм за видами **будівель** і споруд.

Потрібно враховувати, що 10 % користувачів можуть бути особи з інвалідністю із супроводжуючою особою, особи на кріслі колісному та інші маломобільні групи населення.

9.2.2 Слід забезпечувати можливість використання санітарно-гігієнічних приміщень маломобільними групами населення згідно з ДБН В.2.2-40.

(Пункт 9.2.2 змінено, Зміна № 1)

9.2.3 Приміщення туалетів у громадських **будівлях** і спорудах (крім відкритих спортивних споруд) слід розташовувати на відстані не більше ніж 50 м від найвіддаленішого місця постійного перебування людей.

9.2.4 Мінімальні розміри кабін туалетів, душових, проходів та відстані між обладнанням наведені у додатку Е. Для маломобільних груп населення у кожному санітарному блоці передбачати одну кабінку туалету розміром згідно з ДБН В.2.2-40 з обов'язковим відкриванням дверей назовні.

(Пункт 9.2.4 змінено, Зміна № 1)

9.2.5 Кількість приміщень або кабін особистої гігієни жінок належить визначати з розрахунку один гігієнічний душ не менше ніж на кожні 100 жінок, які працюють у найбільш численній зміні. Якщо кількість жінок понад 14 до 100, слід передбачати одну кабінку з гігієнічним душем, яку слід розміщувати при жіночому туалеті і яка повинна мати вхід з умивальні. Розміри приміщення (кабіни) для гігієнічного душу з місцем для роздягання повинні бути в плані не менше ніж 2,4 м x 1,2 м.

При санітарно-гігієнічних приміщеннях для жінок і чоловіків слід передбачати приміщення чи місця для сповивання немовлят згідно з ДБН В.2.2-40.

(Пункт 9.2.5 змінено, Зміна № 1)

9.2.6 Будівельні матеріали та вироби для оздоблення громадських **будівель** та споруд повинні відповідати ДБН В.1.2-8.

9.2.7 Амбулаторії повинні мати два приміщення загальною площею не менше ніж 16 м².

9.3 Повітряне середовище, температурний режим

9.3.1 Розрахункові параметри повітряного середовища (температура, відносна вологість, рухомість повітря) у приміщеннях громадських **будівель** різного призначення повинні прийматися згідно з будівельними нормами за видами **будівель** і споруд, нормативами опалення та вентиляції і забезпечуватись роботою відповідних систем.

Оптимальні параметри повітряного середовища і мікроклімату в приміщеннях повинні прийматися згідно з ДБН В.2.5-67, ДСТУ Б EN 15251 та ДСТУ Б EN ISO 7730 і забезпечуватись роботою систем кондиціонування повітря.

9.3.2 Пристрої опалення і вентиляції, теплова та гідравлічна ізоляція огорожувальних конструкцій **будівель** і трубопроводів повинні запобігти утворенню конденсату, вологих плям, плісняви та грибкових утворень на поверхні стін, стель та трубопроводів, що підтверджується розрахунками згідно з ДБН В.2.6-31.

9.3.3 У **будівлях**, які проектується для II, IV, V кліматичних районів та IIIБ кліматичного підрайону, за винятком гірських районів, повинно бути передбачене наскрізне або кутове

провітрювання приміщень з постійним перебуванням людей (у тому числі через коридор або суміжне приміщення).

9.3.4 Нормативний температурний режим приміщень, для яких передбачається програмне зниження температури в неробочий час, повинен відновлюватись автоматично до початку робочого дня.

9.4 Освітленість та інсоляція будівель і приміщень

9.4.1 У громадських будівлях повинно бути забезпечено природне і штучне освітлення згідно з ДБН В.2.5-28 та інсоляція, розрахунок інсоляційного режиму кімнат слід виконувати згідно з ДСТУ-Н Б В.2.2-27, ДБН Б.2.2-12 та санітарними нормами.

9.4.2 Для природного освітлення приміщень допускається використання zenітних ліхтарів з негорючих матеріалів.

9.4.3 Допускається проектувати без природного освітлення: приміщення, розташування яких допускається у підвальних поверхах (додаток Г); актові зали; конференц-зали; лекційні аудиторії та кулуари; торговельні зали магазинів; салони для відвідувачів підприємств побутового обслуговування; демонстраційні, спортивно-демонстраційні та спортивно-глядацькі зали та ковзанки; кімнати інструкторського та тренерського складу; приміщення масажних, парильних, а також приміщення лазень сухого жару; приміщення для автостоянок; буфетні та інші приміщення, що регламентуються відповідними будівельними нормами за видами будівель та споруд.

9.4.4 Приміщення громадських будівель та споруд, до яких за технологічними чи гігієнічними вимогами не допускається пряме проникнення сонячних променів, та приміщення з системами кондиціонування повітря повинні бути обладнані сонцезахисними пристроями (за винятком приміщень, орієнтованих на північ). У будівлях I і II ступенів вогнестійкості сонцезахист слід виконувати з негорючих матеріалів.

9.4.5 При освітленні коридорів природним світлом з одного торця їх довжина не повинна перевищувати 24 м, при освітленні з двох торців - 48 м, якщо довжина коридору більша, слід передбачати світлові розширення (кармани).

Відстань між світловими карманами не повинна перевищувати 24 м, а між світловим карманом і вікном у торці коридора - 36 м. Ширина світлового кармана повинна бути не менше половини його глибини, ширина прилеглого коридора при цьому не враховується.

Випромінювання від внутрішніх джерел в приміщеннях не повинно перевищувати рівні, регламентовані для ультрафіолетового випромінювання, іонізації повітря, інфрачервоного випромінювання, вказані у санітарних правилах і нормах.

9.5 Захист від шуму і вібрації

9.5.1 У громадських будівлях і комплексах повинен дотримуватись шумовий режим згідно з ДБН В.1.2-10.

Рівень шуму, що проникає до приміщення від внутрішніх та зовнішніх джерел, не повинен перевищувати встановлених санітарними правилами і нормами допустимих рівнів шуму для даної категорії приміщень з урахуванням часу доби (день - ніч) згідно з санітарними правилами і нормами. Рівні вібрації в житлових приміщеннях багатофункціональних будівель регламентуються санітарними правилами і нормами.

9.5.2 Зниження рівня шуму до нормативного досягається архітектурно-планувальними, будівельно-акустичними заходами з урахуванням звукоізоляційних властивостей огорожувальних конструкцій будівель та віконних прорізів згідно з ДБН В.1.2-10.

9.5.3 При проектуванні захисту від шуму у громадських будівлях і комплексах необхідно керуватися ДБН В.1.1-31, ДСТУ-Н Б В.1.1-32, ДСТУ-Н Б В.1.1-33, ДСТУ-Н Б В.1.1-34, ДСТУ-Н Б В.1.1-35.

9.6 Вимоги радіаційної безпеки

9.6.1 Заходи щодо радіаційної безпеки передбачаються при розробленні проектів громадських будівель і споруд згідно з санітарними правилами і нормами.

Вони повинні забезпечувати виключення або максимальне зниження доз опромінювання, які не мають перевищувати встановлених лімітів (регламентів) за рахунок:

використання будівельних матеріалів з мінімальним вмістом природних радіонуклідів з

урахуванням пункту 9.1.2;

застосування автономних систем вентиляції підвальних приміщень з кратністю повітрообміну не більше ніж 5;

посиленої герметизації перекриттів між підлогою першого поверху і підвалом.

9.6.2 У **будівлях**, розташованих на ділянках з підвищеним рівнем природного радону, не допускається розміщення у підвальному, цокольному та на першому поверхах приміщень з тривалим перебуванням людей (в першу чергу, дітей) без виконання заходів, вказаних у 9.6.1.

9.6.3 Активність (концентрація) радіонуклідів природного походження у приміщеннях громадських будівель та споруд не повинні перевищувати показників, зазначених у державних санітарних нормах та правилах, гігієнічних та санітарних регламентах.

(Пункт 9.6.3 додано, Зміна № 1)

10 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Будівлі, споруди та приміщення громадських **будівель**, їх конструкції, планувальні вирішення, обладнання та опорядження повинні відповідати протипожежним вимогам ДБН В. 1.1-7, ДБН В.1.2-4, ДБН В. 1.2-7, ДСТУ 2272, а також вимогам пожежної безпеки будівельних норм за видами **будівель** та споруд.

10.1 Шляхи евакуації

10.1.1 На шляхах евакуації всередині громадської будівлі відстань від дверей найвіддаленіших приміщень (крім туалетів, умивальень, кімнат для куріння, душових та інших обслуговуючих приміщень) до виходу назовні чи до сходової клітки, забезпеченої зовнішнім виходом, слід приймати згідно з таблицею 10.1, крім **будівель**, споруд та приміщень громадського призначення, які проектується за ДБН за видами **будівель** і споруд, зокрема ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23 та інших норм за видами **будівель** і споруд.

10.1.2 Загальна місткість приміщень, що виходять до тупикового коридора чи холу, не повинна перевищувати 80 осіб.

10.1.3 Ширину проходів, коридорів та інших горизонтальних шляхів евакуації залежно від виду громадської будівлі слід приймати згідно з будівельними нормами за видами **будівель** та споруд у всіх випадках з урахуванням:

- одномоментної щільності потоку людей, що евакуюються, не більше 5 осіб на 1 м²;
- мінімальної ширини проходів, коридорів, а також переходів, що ведуть до іншої будівлі - 1,8 м.

(Пункт 10.1.3 змінено, Зміна № 1)

Таблиця 10.1

Ступінь вогнестійкості будівлі або споруди	Відстань, м, за щільності людського потоку при евакуації, люд/м ² *				
	До 2 включно	Понад 2 до 3 включно	Понад 3 до 4 включно	Понад 4 до 5	5
Із приміщень, які розташовані між сходовими клітками або виходами назовні					
I, II, III	60	50	40	35	20
IIIб, IV	40	35	30	25	15
IIIa, IVa, V	30	25	20	15	10
Із приміщень з виходами у тупиковий коридор або хол					
I, II, III	30	25	20	15	10
IIIб, IV	20	15	15	10	7
IIIa, IVa, V	15	10	10	5	5

*) Відношення кількості осіб, що евакуюються, до площі шляху евакуації.

10.1.4 Коридори завдовжки більше ніж 60 м слід розділяти протипожежними перегородками 2-го типу, розташованими на відстані не більше ніж 60 м одна від одної та від торців коридору.

У **будівлях** з умовною висотою понад 26,5 м зазначені перегородки повинні бути протипожежними 1-го типу.

У коридорах громадських **будівель** без природного освітлення або коридорах недостатньо забезпечених природним освітленням відповідно до 9.4.5 цих норм, що призначені для евакуації 50 і більше осіб, слід передбачати систему димовидалення.

10.1.5 Ухил пандусів на шляхах пересування людей слід приймати згідно з ДБН В.2.2-40, , а у стаціонарах закладів охорони здоров'я 1:20.

10.1.6 Ухил маршів сходів на шляхах евакуації не повинен перевищувати 1:2 (крім сходів трибун спортивних споруд).

Ухил маршів сходів, що ведуть у підземні, підвальні та цокольні поверхи, на горище, а також сходів в надземних поверхах, не призначених для евакуації людей, допускається приймати 1:1,5.

10.1.7 Кількість підйомів в одному марші між площадками повинна бути не менше ніж 3 і не більше ніж 16 (за винятком криволінійних сходів). В одномаршових сходах, а також в одному марші дво- та тримаршових сходів у межах першого поверху допускається не більше ніж 18 підйомів.

Вимоги цього пункту та пунктів 10.1.5, 10.1.6 не поширюються на проектування проходів зі сходинок між рядами місць у залах для глядачів, спортивних спорудах, аудиторіях з підлогою, що має **ухил**.

10.1.8 У громадських **будівлях** допускається використання як шляхів евакуації сходів, криволінійних у плані (крім закладів охорони здоров'я, освіти та дошкільної освіти). При цьому загальна місткість приміщень, з яких передбачається евакуація по таких сходах, не повинна перевищувати 5 осіб; ширина проступів у вузькій частині не повинна бути меншою за 0,22 м (у службових сходах - не менше 0,12 м).

10.1.9 Ширину евакуаційного виходу з коридору до сходових кліток та сходових маршів слід встановлювати залежно від кількості осіб, що підлягають евакуації через цей вихід, з розрахунку на 1 м ширини виходу чи маршу з урахуванням ступеня вогнестійкості будівлі (крім кінотеатрів, клубів, центрів культури та дозвілля, театрів і спортивних споруд):

I, II	не більше	165 осіб;
III, IIIб, IV	»	115 осіб;
IIIa, IVa, V	»	80 осіб.

10.1.10 Ширина сходових маршів у громадських **будівлях** не повинна перевищувати 2,5 м, а також повинна бути не менше розрахункової ширини виходу до сходової клітки поверху з найбільшою кількістю людей, але не менше ніж 1,35 м. При цьому на сходах, що ведуть до приміщення з кількістю осіб не більше 5 (які одночасно перебувають у ньому) - не менше ніж 0,9 м.

Проміжна площадка у прямому марші сходів повинна мати ширину не меншу ніж ширина маршу та довжину не менше ніж 1 м.

При розрахунковій ширині сходів більше 2,5 м слід передбачати додаткові розділові поручні, при цьому найбільша відстань між поручнями не повинна перевищувати 2,5 м.

(Пункт 10.1.10 змінено, Зміна № 1)

10.1.11 Ширина сходових площадок повинна бути не менше ширини маршу. Ширина зовнішніх дверей повинна бути не менше ширини маршу сходів.

10.1.12 Один евакуаційний вихід (двері) допускається передбачати:

а) з розташованого на будь-якому поверсі приміщення в разі одночасного перебування у ньому не більше 50 осіб (у тому числі з амфітеатрів чи балконів залу для глядачів), якщо відстань від найвіддаленішої точки підлоги приміщення до зазначеного виходу не перевищує 25 м;

б) з одноповерхової будівлі або вбудованих на першому поверсі житлових будинків приміщень громадського обслуговування загальною площею не більше 300 м² та кількістю одночасно перебуваючих на першому поверсі не більше 50 осіб.

10.1.13 Для евакуації з другого поверху двоповерхових громадських будівель як другий евакуаційний вихід допустиме влаштування сходів типу СЗ (зовнішніх відкритих) за таких умов:

Ступінь вогнестійкості будівлі	Гранична кількість осіб, які евакуюються по зовнішніх відкритих сходах
I, II	70
III	50
IV, V	30

(Пункт 10.1.13 змінено, Зміна №1)

10.1.14 При влаштуванні проходу до сходів типу СЗ крізь плоскі покрівлі (у тому числі такі, що не експлуатуються) або зовнішні відкриті галереї несучі конструкції покриттів та галерей слід проектувати з класом вогнестійкості не менше ніж R30 і групи М0 за межею поширення вогню.

10.1.15 При розділенні приміщень на частини з допомогою перегородок, що трансформуються, слід передбачати самостійні евакуаційні виходи з кожної частини.

10.1.16 Евакуаційні виходи з підвалу або цокольного поверху слід передбачати безпосередньо назовні.

У **будівлях** з умовною висотою до 26,5 м включно допускається передбачати виходи з підвалу або цокольного поверху через загальні сходові клітки з виходом назовні, відокремленим від іншої частини сходової клітки на висоту одного поверху суцільною протипожежною перегородкою 1-го типу.

10.1.17 Сполучення між підвалом або цокольним поверхом та першим поверхом допускається влаштовувати по окремих сходах, що ведуть до коридора, холу або вестибюлю першого поверху, крім вестибюлю атриуму, за умови дотримання вимог ДБН В. 1.1-7.

10.1.18 Ширина балконів і лоджій повинна бути не меншою ніж 1,5 м.

(Пункт 10.1.18 долучено, Зміна № 1)

10.1.19 Пожежеобезпечну зону слід виконувати згідно з ДБН В.2.2-40.

(Пункт 10.1.19 долучено, Зміна № 1)

10.1.20 Громадські будівлі та споруди повинні бути обладнані системами керування евакуюванням людей в частині систем оповіщення про пожежу та показників напрямку евакуювання згідно з ДБН В.2.5-56 та ДБН В.2.2-40.

(Пункт 10.1.20 долучено, Зміна № 1)

10.2 Вимоги до елементів будівель

10.2.1 Сходові клітки повинні бути забезпечені природним освітленням через прорізи у зовнішніх стінах (крім сходових кліток типів СК2 та Н4, сходів у підземних, підвальних та цокольних поверхах, а також колосникових сходів у **будівлях** видовищних закладів).

Площа вікон у зовнішніх стінах сходових кліток типу СК1 має бути не менше ніж $1,2\text{м}^2$, сходових кліток типів Н1, Н2, Н3 - не менше ніж $1,2\text{м}^2$. Такі вікна слід передбачати на кожному поверсі будівлі. Вікна сходових кліток СК1, Н1, Н3 слід обладнувати пристроями для їх відчинення з рівня сходових площадок, маршів.

Сходові клітки СК1, СК2 у громадських **будівлях** повинні мати двері з ущільненням у притворах та з пристроями для самозачинення (дверними доводчиками).

У сходових клітках типу СК2 засклені світлові ліхтарі в покритті повинні мати площу не менше ніж 4м^2 і люк для димовидалення площею не менше ніж $1,2\text{м}^2$ з дистанційним керуванням (з кожного поверху). Заповнення зазначених прорізів слід передбачати з армованого або загартованого скла.

Таблиця 10.2

Ступінь вогнестійкості будівлі	Найбільша умовна висота (або поверховість)	Площа протипожежного відсіку, м ² , у будівлі				
		одноповерховому	двоповерховому	3-5-поверховому	6-9-поверховому	Умовною висотою понад 26,5 м до 73,5 м
I	73,5 м	6000	5000	5000	5000	2500
II	47 м	6000	4000	4000	4000	2200
III	5 поверхів	3000	2000	2000	-	-
IIIa, IIIб	1 поверх	2500	-	-	-	-
IV	2 поверхи	2000	1400	-	-	-
IVa	1 поверх	800	-	-	-	-
IV	2 поверхи	1200	800	-	-	-

Примітка 1. Для готелів, підприємств торгівлі та харчування тощо гранична поверховість та площа протипожежного відсіку встановлюється відповідними будівельними нормами за видами будівель та споруд.

(Примітку 1 змінено, Зміна №1)

Примітка 2. У будівлях I та II ступенів вогнестійкості обладнаних системами автоматичного пожежогасіння, площа протипожежного відсіку може бути збільшена не більше ніж удвічі.

Примітка 3. Ступінь вогнестійкості прибудованих до будівлі навісів, терас, галерей, а також відокремлених протипожежними стінами службових та інших будівель і споруд допускається приймати на один ступінь вогнестійкості нижче ніж ступінь вогнестійкості будівлі.

Примітка 4. У спортивних залах, залах ванн басейнів, залах підготовчих занять басейнів, вогневих зонах критих тирів у разі перевищення їх площі по відношенню до встановленої у даній таблиці протипожежні стіни слід передбачати між зальними та іншими приміщеннями. У приміщеннях вестибюлів і фойє в разі перевищення їх площі по відношенню до встановленої в даній таблиці не більше ніж на 15 % замість протипожежних стін допускається передбачати світлопрозорі протипожежні перегородки або завіси 2-го типу.

(Примітку 4 змінено, Зміна №1)

Примітка 5. Площу протипожежного відсіку одноповерхових будівель з двоповерховою частиною, що займає менше 15 % від площі забудови будівель, допускається приймати як для одноповерхових будівель.

Примітка 6. Площа протипожежного відсіку в підземних, підвальних і цокольних поверхах повинна бути не більше 700 м², за умови обладнання системами пожежогасіння у будівлях I та II ступенів вогнестійкості допускається збільшувати її не більше ніж у двічі, крім гаражів, які проектується згідно з ДБН В.2.3-15.

Примітка 7. Дерев'яні стіни з внутрішнього боку, перегородки і стелі будівель V ступеню вогнестійкості закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, закладів освіти з пансіонами, лікувальних і амбулаторно-поліклінічних закладів, дитячих оздоровчих таборів, клубів, центрів культури та дозвілля (крім одноповерхових будівель клубів з рубленими і брущатими стінами) повинні бути обштукатурені або оброблені засобами вогнезахисту, які забезпечують I групу вогнезахисної ефективності згідно з ГОСТ 16363.

Примітка 8. Ступінь вогнестійкості будівлі визначається класами вогнестійкості його будівельних конструкцій за видами граничних станів (R, E, I) та групою (M0, M1, M2) за межею поширенню вогню за цими конструкціями відповідно до ДБН В. 1.1-7.

10.2.2 У будівлях I та II ступенів вогнестійкості з умовною висотою до 9 м допускається передбачати не більше 50 % сходових кліток типу СК2; при цьому відстань між маршами сходів повинна бути не меншою ніж 1,5 м, а в покритті сходових кліток повинні влаштовуватись люки з дистанційним керуванням для димовидалення у разі пожежі.

10.2.3 Сходи типу С2 (внутрішні відкриті) влаштовуються у будівлях I та II ступенів вогнестійкості з дотриманням вимог ДБН В.1.1-7.

10.2.4 З приміщень громадських будівель незалежно від їх призначення (залів для глядачів, аудиторій, навчальних і торговельних приміщень, читальних залів, крім комор горючих матеріалів та майстерень) один або не більше 50 % виходів можуть бути безпосередньо у вестибюль, гардеробну, поверховий хол та фойє, які примикають до сходів типу С2.

При розміщенні в цокольному чи підвальному поверхах фойє, гардеробних, кімнат для куріння та туалетів допускається передбачати сходи типу С2 з підвального або цокольного поверхів до першого поверху.

10.2.5 У IV кліматичному районі та ШБ кліматичному підрайоні допускається влаштування евакуаційних сходів типу С3 (крім стаціонарів лікувальних закладів та навчально-виховних закладів а також для евакуації осіб з інвалідністю та громадян похилого віку).

10.2.6 Зовнішні пожежні драбини слід розташовувати на відстані між ними не більше ніж 150 м по периметру будівлі (за винятком головного фасаду).

10.2.7 У будівлях з умовною висотою понад 26,5 м всі сходові клітки слід передбачати незадимлюваними згідно з ДБН В.1.1-7.

Не допускається влаштування ґрат і засклення балконів, лоджій і галерей, які використовуються як зовнішні повітряні зони сходових кліток типу Н1. Як правило, влаштування виходів на покрівлю слід передбачати зі сходової клітки Н1.

У разі влаштування у громадських будівлях і спорудах умовною висотою до 73,5 м лише сходових кліток типу Н4 повинні виконуватись вимоги ДБН В.2.2-41.

(Пункт 10.2.7 змінено, Зміна № 1)

10.2.8 Вихід із сходової клітки типу Н2 у вестибюль слід влаштовувати через протипожежний тамбур-шлюз 1-го типу з підпором повітря в разі пожежі.

Стіни сходових кліток з підпором повітря не повинні мати інших прорізів, крім віконних у зовнішніх стінах та дверних, які ведуть у поверхові коридори, вестибюлі або назовні, а також отворів для подавання повітря з метою створення надлишкового тиску.

За наявності в будівлі сходових кліток типу Н1 вхід на технічні поверхи повинен здійснюватись через повітряні зони, а вхід до сходових кліток Н3, Н4 - через протипожежні тамбур-шлюзи 1-го типу.

До протипожежних тамбур-шлюзів сходових кліток типів Н3, Н4 слід передбачати підпір повітря під час пожежі не менше ніж 20 Па.

У громадських будівлях вихід на сходи типу С1, що ведуть до першого поверху будівлі, згідно з ДБН В.1.1-7, з цокольного, підвального, підземного поверхів повинен виконуватись через протипожежний тамбур-шлюз 1-го типу з підпором повітря під час пожежі. Різниця тисків між протипожежним тамбур-шлюзом і приміщенням поверху, як правило, має бути не менше ніж 20 Па за умови відчинення одних дверей, а саме дверей до тамбур-шлюзу або із нього.

(Пункт 10.2.8 змінено, Зміна № 1)

10.2.9 На шляхах евакуації у будівлях, спорудах і приміщеннях громадського призначення для світлопрозорого заповнення дверей, фрамуг (у дверях, перегородках і стінах, включаючи внутрішні стіни сходових кліток) і перегородок слід застосовувати загартоване або армоване скло і склоблоки, крім протипожежних дверей і протипожежних перешкод, у яких застосовується вогнестійке скло.

10.2.10 За наявності протипожежних дверей, які за умови експлуатації повинні бути у відчиненому положенні, слід обладнувати пристроєм для їх автоматичного зачинення у разі пожежі.

10.2.11 У будівлях з умовною висотою понад 26,5 м коридори та інші шляхи евакуації слід відокремлювати від приміщень протипожежними перегородками 1-го типу та перекриттями 3-го типу.

10.3 Поверховість та вогнестійкість будівель

10.3.1 Площа поверху або його частини між протипожежними стінами 1-го типу (далі - площа протипожежного відсіку) залежно від ступеня вогнестійкості і поверховості (умовної висоти) будівель повинна бути не більше наведеної у таблиці 10.2, а для будівель підприємств побутового обслуговування, підприємств торгівлі та харчування, критих спортивних споруд, готелів даний показник приймається згідно з будівельними нормами за видами будівель та споруд.

(Пункт 10.3.1 змінено, Зміна № 1)

10.3.2 Будівлі умовною висотою понад 26,5 м слід розділяти по вертикалі на протипожежні відсіки протипожежними перекриттями з класом вогнестійкості не менше ніж REI 120. Умовна висота нижнього протипожежного відсіку не повинна перевищувати 26,5 м. Висота наступних відсіків не

повинна перевищувати 30 м (різниця рівнів розташування підлоги нижнього та підлоги верхнього перекриття відсіку). Площа протипожежного відсіку повинна бути не більше ніж 2500 м².

Кожен протипожежний відсік громадської будівлі та споруди потрібно проектувати з окремими інженерними системами та системами протипожежного захисту, в тому числі протипожежним водопостачанням, загальнообмінною вентиляцією, аварійним освітленням, електропостачанням, теплопостачанням, освітленням та інженерними системами, які не входять до складу систем протипожежного захисту (СПЗ), але з СПЗ функціонально пов'язані, окрім внутрішніх водостоків для відведення дощових і талих вод, інженерно-технічного обладнання, що має індивідуальні вводи та підключення до внутрішньо будинкових інженерних систем, каналізації та блискавкозахисту. Це означає, що у разі відключення, проведення ремонтних робіт, виникнення пожежі, несправності в системах тощо в межах одного з протипожежних відсіків, працездатність інженерних систем та систем протипожежного захисту у решті з них має зберігатися. Для протипожежного відсіку транзитні шахти інженерних комунікацій повинні мати клас вогнестійкості не менше ніж REI 120.

Допускається передбачати поділ громадської будівлі умовною висотою до 73,5 м на протипожежні відсіки по вертикалі відповідно до ДБН В.2.2-41 за умови виконання вимог пожежної безпеки, викладених у розділі 10 ДБН В.2.2-41.

(Пункт 10.3.2 змінено, Зміна № 1)

10.3.3 Аудиторії, актові та конференц-зали, зали зборів та зальні приміщення спортивних споруд необхідно розміщувати по поверхах згідно з таблицею 10.3.

Таблиця 10.3

Ступінь вогнестійкості будівлі	Кількість місць у залі або аудиторії	Гранична найбільша умовна висота (або поверховість)
I	До 100	До 73,5 м
I	Від 100 до 150	До 47 м
I, II	Від 150 до 300	До 26,5 м
I, II	Понад 300 до 600	5 поверхів
I, II	» 600	3 поверхи
III	До 300	3 поверхи
III	Понад 300 до 600	2 поверхи
IIIa, IV, V	До 300	1 поверх
IIIб	» 500	1 поверх
IVa	100	1 поверх
Примітка 1. При визначенні граничного поверху розміщення аудиторій або залів, що мають ухил підлоги, позначку підлоги слід приймати біля першого ряду місць.		
Примітка 2. Актові зали - лекційні аудиторії в будівлях закладів загальної середньої освіти, закладів освіти з пансіонами III ступеня вогнестійкості слід розташовувати не вище другого поверху. Перекриття під такими залами повинні бути протипожежними 2-го типу.		

10.3.4 Не допускається розміщувати безпосередньо під приміщеннями, що призначені для одночасного перебування більше 50 осіб, а також у підвальних і цокольних поверхах приміщень, у яких застосовуються або зберігаються горючі гази і рідини, а також є процеси, що пов'язані з утворенням горючого пилу.

10.3.5 Клас вогнестійкості огорожувальних конструкцій переходів між будівлями (корпусами, блоками) приймається як для будівлі з вищим ступенем вогнестійкості. При перевищенні площ протипожежних відсіків, встановлених вимогами пункту 10.3.1 цих норм, пішохідні та комунікаційні тунелі, стіни будівель у місцях примикання до них переходів і тунелів слід передбачати з негорючих матеріалів

з класом вогнестійкості не менше REI 120 (для несучих та самонесучих стін), EI 120 (для зовнішніх ненесучих стін). Двері у прорізах цих стін, що ведуть до переходів і тунелів, повинні бути протипожежними 2-го типу.

(Пункт 10.3.5 змінено, Зміна № 1)

10.3.6 У пожежонебезпечних господарських та технічних приміщеннях (коморах для зберігання горючих матеріалів, електрощитових, вентиляційних камерах тощо) перегородки повинні бути протипожежними 1-го типу.

10.3.7 Опорядження шляхів евакуації громадських **будівель** повинно відповідати вимогам пожежної безпеки ДБН В. 1.1-7, а також вимогам будівельних норм за видами **будівель** та споруд.

У висотних **будівлях** умовною висотою понад 47 м опорядження шляхів евакуації необхідно передбачати з негорючих матеріалів або горючих матеріалів, якщо:

- для опорядження стін, стель використовуються матеріали з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г1, В1, Д1, Т2 та індексом поширення полум'я не більше 10 згідно з ГОСТ 12.1.044;

- для опорядження підлог використовуються матеріали з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г2, РП1, Д1, Т2.

10.3.8 Опорядження стін і стель залів для глядачів і залів критих спортивних споруд з кількістю місць до 1500, аудиторій (більше 50 місць), конференц-залів, актових залів (крім залів, розташованих у будівлях V ступеня вогнестійкості), а також торговельних залів приміщень підприємств роздрібної торгівлі та обідніх залів закладів ресторанного господарства в будівлях I, II, III, IIIa, IIIб ступенів вогнестійкості слід передбачати з негорючих матеріалів або матеріалів з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г2, В2, Д2, Т2 та індексом поширення полум'я не більше 10.

У зазначених залах з кількістю місць більше 1500, у приміщеннях сховищ бібліотек та архівів, а також службових каталогів та описів у архівах опорядження стін та стель тільки з негорючих матеріалів або матеріалів з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г1, В1, Д1, Т2 та індексом поширення полум'я поверхню не більше 10 згідно з ГОСТ 12.1.044.

У театрах незалежно від місткості зали опорядження стін та стель повинно бути виконано з матеріалів з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г2, В2, Д2, Т2.

У будівлях умовною висотою понад 47 м опорядження стін та стель зальних приміщень необхідно передбачати з негорючих матеріалів або горючих матеріалів з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г1, В1, Д1, Т2 та індексом поширення полум'я поверхню не більше 10 згідно з ГОСТ 12.1.044.

Опорядження (облицювання) стін та стель у приміщеннях (крім приміщень, розташованих у будівлях V ступеня вогнестійкості), у яких можливе перебування більше 50 та більше осіб, забороняється передбачати з матеріалів з вищою пожежною небезпекою ніж:

Г2, В2, Д2, Т2 — для приміщень, у яких можливе перебування до 1500 осіб, а також класів, навчальних кабінетів, лабораторій закладів освіти;

Г1, В1, Д1, Т2 — для приміщень, у яких можливе перебування до 1500 та більше осіб.

Для опорядження підлог використовувати матеріали із показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г1, РП1, Д1, Т1.

(Пункт 10.3.8 змінено, Зміна № 1)

10.3.9 У приміщеннях, не зазначених у пунктах 10.3.7 та 10.3.8, слід передбачати для поверхневих шарів конструкції підлог матеріали, у тому числі килимові покриття, з показниками пожежної безпеки не вище ніж В2, РП2, Т2.

Килимові покриття мають бути наклеєні на негорючу основу (крім **будівель** V ступеня вогнестійкості).

В усіх приміщеннях громадських **будівель** допускається влаштовувати підлоги (окрім підлог ліфтових холів) з деревини.

10.3.10 У межах нижнього поверху кожного протипожежного відсіку по периметру будівлі повинні передбачатись евакуаційні балкони або відкриті галереї (з урахуванням 10.1.9) з виходом на

них із незадимлюваних сходових кліток, коридорів та приміщень. Площа таких балконів або відкритих галерей повинна бути розрахована на можливість перебування на них найбільшої кількості людей, які одночасно знаходяться на всіх поверхах протипожежного відсіку. У будівлях з приміщеннями для сну (готелі тощо) такі балкони, площадки і галереї слід передбачати на кожному поверсі, починаючи з 17-го.

10.3.11 У разі розміщення у громадських будівлях умовною висотою понад 47 м зальних приміщень місткістю понад 50 осіб, відстань від дверей цих приміщень до незадимлюваних сходових кліток (повітряної зони сходової клітки типу Н1 або протипожежного тамбур-шлюзу сходової клітки типу Н3, Н4) не повинна перевищувати 20м.

На експлуатованих покрівлях громадських будівель умовною висотою понад 47 м у разі розміщення на них відкритих сезонних ресторанів, кафе, оглядових майданчиків з одночасним перебуванням більше ніж 50 осіб необхідно передбачати не менше двох евакуаційних виходів. При цьому кількість людей, що можуть одночасно перебувати на таких покрівлях не повинна перевищувати 100 осіб.

10.3.12 Опорядження і облицювання підлоги, стін та стелі на шляхах евакуації та в зальних приміщеннях необхідно передбачати із негорючих матеріалів або горючих матеріалів з показниками пожежної небезпеки не вище ніж вказані у пунктах 10.3.7, 10.3.8 та індексом поширення полум'я не більше 10 згідно з ГОСТ 12.1.044.

10.3.13 Вимоги, у тому числі вимоги пожежної безпеки, до електрообладнання наведені у ДБН В.2.5-23, ДБН В.2.5-56.

10.3.14 Вимоги до улаштування пожежних кран-комплектів та їх шаф наведені у ДСТУ EN 671-1, ДСТУ EN 671-2 та ДБН В.2.5-64.

10.3.15 Перелік приміщень громадських будівель, які повинні обладнуватись системами протипожежного захисту наведені у ДБН В.2.5-56.

10.3.16 Класи вогнестійкості та група за межею поширення вогню для конструкцій плит балконів, лоджій, галерей, повинні відповідати значенням класу вогнестійкості, встановленим до перекриттів будівель згідно з ДБН В.1.1-7.

(Пункт 10.3.16 долучено, Зміна № 1)

10.3.17 Матеріали, що застосовують у покрівлі мансардного поверху будівель I ступеня вогнестійкості, повинні бути негорючими.

Матеріали, що застосовують у покрівлі мансардного поверху будівель II, III ступенів вогнестійкості, повинні мати показники пожежної небезпеки не вище ніж Г1 (для утеплювача), РП1, В1 (для поверхневих шарів конструкції покриття покрівлі), а дерев'яні лати мансардного поверху повинні бути оброблені засобами вогнезахисту, які забезпечують I групу вогнезахисної ефективності.

(Пункт 10.3.17 долучено, Зміна № 1)

10.3.18 Сходові клітки та сходи на рівні мансардного поверху, у конструкції якого допускається застосування горючих матеріалів, повинні відокремлюватися від мансардного поверху будівельними конструкціями з класом вогнестійкості, встановленим для конструкцій стін сходових кліток згідно з ДБН В.1.1-7.

(Пункт 10.3.18 долучено, Зміна № 1)

10.3.19 Відстань від межі світлопрозорого покриття на стилобаті до стіни з віконними і дверними прорізами або до стіни з вітражним заскленням основної частини будівлі потрібно передбачати не менше ніж 6 м.

(Пункт 10.3.19 долучено, Зміна № 1)

11 БЕЗПЕКА ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ

11.1 Громадські будівлі і споруди мають бути запроектовані, зведені та обладнані таким чином, щоб попередити ризик отримання травм відвідувачами та персоналом при пересуванні всередині і біля будівлі та споруди, при вході та виході з них, а також у разі користування їх елементами та інженерним обладнанням, згідно з ДБН В.1.2-8, ДБН В.1.2-9.

11.2 При проектуванні громадських будівель необхідно організувати безпечні підходи і під'їзди

до **будівель**, можливість безпечного переміщення відвідувачів усередині **будівель**, у тому числі осіб з інвалідністю, осіб з обмеженою рухомістю і дітей згідно з ДБН В.2.2-40.

Слід передбачати можливість вносити і виносити обладнання, меблі, ноші з хворим тощо.

11.3 У **будівлях** можуть бути передбачені захисні пристрої, що виключають можливість несанкціонованого проникнення.

11.4 **Ухил** і ширина маршів та пандусів, висота сходинок, ширина проступів, ширина сходових площадок, висота проходів по сходах, підвалу, експлуатованому горищу, а також розміри дверних прорізів повинні забезпечувати зручність та безпеку пересування, можливість переміщення предметів обладнання відповідних приміщень. Мінімальну ширину і максимальний **ухил** сходових маршів слід приймати згідно з таблицею 11.1.

Висота перепадів у рівні підлоги різних приміщень і просторів у будівлі повинна бути безпечною. Кількість підйомів в одному марші або на перепаді рівнів повинна бути не менше ніж 3 і не більше ніж 18. Застосування сходів з різною висотою і глибиною сходинок не допускається.

Таблиця 11.1 – Мінімальна ширина і максимальний **ухил** сходових маршів

Найменування маршу	Мінімальна ширина, м	Максимальний ухил
Марші сходів, що ведуть на перші поверхи будівель :		
двоповерхових	1,2 - 1,35	1:1,5
триповерхових і більше	1,2 - 1,35	1:1,75

11.5 Висота огорожі зовнішніх сходових маршів і площадок, балконів, лоджій, терас і у місцях небезпечних перепадів повинна бути не менше ніж 1,2 м. Сходові марші і площадки внутрішніх сходів повинні мати огорожу з поручнями заввишки не менше ніж 0,9 м.

Огорожі повинні бути неперервними, обладнаними поручнями і розрахованими на сприйняття горизонтальних навантажень не менше ніж 0,3 кН/м.

11.6 При суцільному зашкленні фасадів рекомендується, починаючи з 2-го поверху, із внутрішнього боку передбачати конструктивні заходи (огорожі) до рівня 1,2 м від підлоги з метою забезпечення безпеки людей та зменшення психологічного дискомфорту – висотобоязні (акрофобії).

11.7 На вікнах сходових площадок слід передбачати металеву огорожу висотою не менше ніж 1,2 м.

11.8 Конструктивні рішення елементів громадських **будівель** і споруд (у тому числі розташування порожнин, способи герметизації місць пропуску трубопроводів крізь конструкції, влаштування вентиляційних отворів, розміщення теплової ізоляції) мають передбачати захист від проникнення комах та гризунів.

11.9 У **будівлях** і земельних ділянках громадських **будівель** і споруд мають бути передбачені заходи, спрямовані на зменшення ризиків кримінальних правопорушень і їх наслідків, заходи, що сприяють захисту відвідувачів і персоналу закладів і мінімізації можливої шкоди при виникненні противоправних дій. Ці заходи можуть включати застосування вибухозахисних конструкцій, відеоспостереження, кодових замків, систем охоронної сигналізації, захищених конструкцій віконних прорізів у перших, цокольних і верхніх поверхах, у приямках підвалів, а також вхідних дверей, дверей, що ведуть у підвал, на горище та в інші приміщення.

Загальні системи безпеки і зокрема системи відеоспостереження охоронної сигналізації мають забезпечувати захист протипожежного обладнання від несанкціонованого доступу та вандалізму.

11.10 Громадські будівлі та споруди проектується і будуються з урахуванням вимог інклюзивності будівель і споруд відповідно до ДБН В.2.2-40 та інженерно-технічних заходів цивільного захисту відповідно до ДБН В.1.2-4.

Огороджувальні та несучі будівельні конструкції громадських будівель і споруд, у яких розміщено захисні споруди цивільного захисту або споруди подвійного призначення, розраховуються на додаткові навантаження та їх сполучення згідно з ДБН В.2.2-5.

(Пункт 11.10 змінено, Зміна № 1)

11.11 Приміщення технічних центрів кабельного телебачення повинні мати входи ззовні; приміщення електрощитової (у тому числі для обладнання зв'язку, систем автоматизації, диспетчеризації та телебачення) повинні мати вхід безпосередньо ззовні або з коридора (холу); до місця встановлення телефонних розподільних шаф підхід має бути влаштований також з коридора.

11.12 Електрощитову, приміщення технічних центрів кабельного телебачення, місця для телефонних розподільних шаф не слід розмішувати під приміщеннями з мокрими процесами (ванними, санвузлами, душовими, клізменними).

11.13

(Пункт 11.13 вилучено, Зміна № 1)

11.14

(Пункт 11.14 вилучено, Зміна № 1)

11.15

(Пункт 11.15 вилучено, Зміна № 1)

11.16

(Пункт 11.16 вилучено, Зміна № 1)

11.17

(Пункт 11.17 вилучено, Зміна № 1)

11.18

(Пункт 11.18 вилучено, Зміна № 1)

11.19

(Пункт 11.19 вилучено, Зміна № 1)

11.20 У будівлях з ухилом покрівлі не більше ніж 12 % (включно) заввишки від рівня землі до карниза чи до верха зовнішньої стіни (парапету) більше 10 м, а також у будівлях з ухилом покрівлі понад 12 % та заввишки від рівня землі до карниза більше ніж 7 м слід передбачати відповідну огорожу на покрівлі згідно з ДСТУ Б В.2.6-49, ДБН В.1.1-7.

11.21 Якщо влаштовуються зовнішні водостоки, повинна бути виключена можливість утворення і падіння полою.

11.22 У пішохідних зонах будівель і комплексів для забезпечення захисту пішоходів від дискомфортної дії вітрових потоків рекомендується використовувати вітрозахисні стіни та екрани.

11.23 На території громадських будівель і споруд слід передбачати електрообладнання та електроосвітлення входів до будівель, майданчиків, пішохідних зон, переходів та елементів благоустрою згідно з ДСТУ-Н Б В.2.5-83.

12 ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

12.1 Громадські будівлі мають бути запроектовані, зведені та обладнані таким чином, щоб забезпечити раціональне використання енергетичних ресурсів на опалення та охолодження при дотриманні нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації.

Громадські будівлі, їх системи опалення, охолодження, освітлення та вентиляції мають бути запроектовані таким чином, щоб забезпечувалось виконання основної вимоги з енергозбереження і енергоефективності згідно з ДБН В.1.2-11.

(Пункт 12.1 змінено, Зміна № 1)

12.2 Проектування громадських будівель у частині показників енергетичної ефективності будівель, теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій (теплоізоляційної оболонки), показників енергетичної ефективності інженерного обладнання будівель здійснюється відповідно з ДБН В.2.6-31.

При новому будівництві громадські будівлі слід проектувати класом енергоефективності не

нижче ніж «С».

Рекомендується проектувати громадські будівлі з вищим класом енергоефективності – «В» та «А».

Мінімальні вимоги до енергетичної ефективності будівель при новому будівництві, реконструкції та капітальному ремонті, в тому числі з метою термомодернізації громадських будівель встановлені у [11].

(Пункт 12.2 змінено, Зміна № 1)

12.3 Системи опалення і внутрішнього тепlopостачання, загальнообмінної та аварійної вентиляції, повітряного опалення, кондиціонування й охолодження повітря слід проектувати з урахуванням вимог до їх енергоефективності відповідно до ДБН В.2.5-67. **(Змінено, Зміна №1)**

12.4 Конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією слід проектувати згідно з ДБН В.2.6-33, ДСТУ Б В.2.6-35, ДСТУ Б В.2.6-36.

(Пункт 12.4 змінено, Зміна № 1)

12.5 Конструкції покриття та дахів слід проектувати згідно з ДБН В.2.6-220.

(Пункт 12.5 змінено, Зміна № 1)

13

(Пункт 13 вилучено, Зміна № 1)

14 ДОВГОВІЧНІСТЬ І РЕМОНТОПРИДАТНІСТЬ

Несучі конструкції громадських будівель і споруд повинні відповідати вимогам ДБН В.1.2-2, ДБН В.1.2-6, ДБН В.1.2-8, ДБН В.1.2-9, ДБН В.1.2-14.

14.1 Якість несучих конструкцій будівлі та споруди, яка визначається показниками їх міцності та стійкості, а також строк служби будівлі в цілому, повинні зберігатися в допустимих межах з урахуванням вимог ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.6-98, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-198.

14.2 Проектними рішеннями громадських будівель має бути забезпечено технічну можливість заміни елементів, деталей, обладнання зі строками служби меншими, ніж передбачений строк служби (експлуатації) будівлі. Матеріали, конструкції та технології будівельних робіт слід обирати з урахуванням забезпечення мінімальних подальших витрат на ремонт, технічне обслуговування та експлуатацію.

14.3 Конструкції та деталі повинні бути виконані з матеріалів, що відзначаються стійкістю до можливого впливу вологи, низьких температур, агресивного середовища, біологічних та інших несприятливих факторів згідно з ДБН В.1.2-9, ДСТУ Б В.2.6-145.

14.4 До обладнання, арматури та приладів інженерних систем будівлі і їх з'єднань повинна бути забезпечена можливість доступу для огляду, технічного обслуговування, ремонту та заміни.

Обладнання і трубопроводи мають бути закріплені на будівельних конструкціях будівлі таким чином, щоб їх працездатність не порушувалася у разі можливих переміщень конструкцій.

14.5 При зведенні будівель у районах зі складними інженерно-геологічними умовами, районах, що зазнають сейсмічних впливів, підробки, просідання та інших переміщень ґрунту, включаючи морозне здимання, вводи інженерних комунікацій повинні виконуватися з урахуванням необхідності компенсації можливих деформацій основи згідно з ДБН В.2.5-39, ДБН В.2.5-74, ДБН В.2.5-75 та іншими нормами щодо інженерних мереж.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ГРУП БУДІВЕЛЬ ТА ПРИМІЩЕНЬ
ГРОМАДСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ**

1. Будівлі, споруди та приміщення закладів дошкільної освіти

Заклади дошкільної освіти загальноорозвиваючі і компенсуючого типу (спеціальні та санаторні).
Заклади дошкільної освіти, об'єднані із закладом загальної середньої освіти (початкові школи, гімназії, ліцеї).

(Пункт 1 змінено, Зміна № 1)

2. Будівлі, споруди та приміщення закладів освіти

Заклади загальної середньої освіти та спеціалізовані школи (початкові школи, гімназії, ліцеї).
Загальноосвітні спеціальні та санаторні школи з пансіонами.
Міжшкільні навчально-виробничі комбінати (міжшкільні ресурсні центри).
Заклади позашкільної освіти.
Професійні (професійно-технічні) заклади освіти.
Заклади вищої освіти.
Заклади післядипломної освіти.

(Пункт 2 змінено, Зміна № 1)

3. Будівлі, споруди і приміщення охорони здоров'я та відпочинку

Лікувально-профілактичні заклади.
Медико-профілактичні заклади.
Установи судово-медичної експертизи.
Аптечні заклади.
Санаторії та санаторії-профілакторії.
Заклади відпочинку та туризму.
Готелі, мотелі, кемпінги та інші засоби тимчасового розміщення (проживання).

4. Будівлі, споруди і приміщення фізкультурно-оздоровчі та спортивні

Відкриті фізкультурно-спортивні споруди.
Криті споруди та будівлі.
Фізкультурно-спортивні та фізкультурно-оздоровчі комплекси.

5. Будівлі, споруди та приміщення культурно-видовищних, дозвіллевих та культових закладів

Бібліотеки.
Музеї та виставки.
Заклади дозвілля (клуби, центри культури та дозвілля тощо).
Видовищні заклади (театри, концертні зали, кінотеатри, цирки тощо).
Культові будівлі, споруди та комплекси.

6. Будівлі, споруди та приміщення підприємств торгівлі та харчування

Підприємства роздрібної торгівлі.
Торговельні та торговельно-розважальні центри.
Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства).

7. Будівлі, споруди та приміщення підприємств побутового обслуговування

Комплексні підприємства побутового обслуговування.
Лазні, лазнево-оздоровчі комплекси.
Хімчистки та пральні.

8. Будівлі, споруди та приміщення закладів соціального захисту населення

Територіальні центри соціального обслуговування, будинки нічного перебування, центри реінтеграції, соціальної адаптації, соціальні готелі.
Будинки-інтернати загального та спеціального типу.
Центри зайнятості населення.

9. Будівлі, споруди та приміщення науково-дослідних установ, проектних і громадських

організацій та управління

Науково-дослідні інститути (за винятком значних спеціальних споруд).

Проектні та конструкторські організації.

Інформаційні центри.

Установи органів управління.

Суди і прокуратура, нотаріально-юридичні заклади.

Правоохоронні організації (податкові служби, митниця).

Установи громадських організацій.

Установи кредитування, страхування та комерційного призначення.

Банки і банківські сховища.

Архіви та депозитарії.

10. Будівлі, споруди та приміщення транспорту, призначені для безпосереднього обслуговування населення

Вокзали усіх видів транспорту.

Контори обслуговування пасажирів та транспортні агентства, касові павільйони.

11. Будівлі, споруди та приміщення комунального господарства (окрім виробничих, складських та транспортних **будівель і споруд)**

Установи для громадянських обрядів, поховальні бюро, крематорії.

Житлово-експлуатаційні заклади.

Громадські туалети.

12. Багатофункціональні будівлі та комплекси, що включають приміщення різного призначення.

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

ПІДРАХУНОК ЗАГАЛЬНОЇ, КОРИСНОЇ ТА РОЗРАХУНКОВОЇ ПЛОЩІ, БУДІВЕЛЬНОГО ОБ'ЄМУ, ПЛОЩІ ЗАБУДОВИ ТА ПОВЕРХОВОСТІ БУДІВЕЛЬ

Б.1 Загальна площа громадської будівлі визначається як сума площ усіх поверхів (включаючи технічні, мансардний, цокольний та підвальні).

Площу поверхів будівель слід вимірювати в межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін. Площу антресолей, переходів до інших будівель, застлених веранд, галерей та балконів залів для глядачів та інших залів слід включати до загальної площі будівлі. Площу багатосвітлових приміщень (атріумів тощо) слід включати до загальної площі будівлі в межах тільки одного поверху.

Якщо зовнішні стіни мають нахил, площа поверху вимірюється на рівні підлоги.

Загальна площа приміщень у громадських будівлях і спорудах, а також у приміщеннях громадського призначення, вбудованих чи вбудовано-прибудованих до будівель іншого призначення (у тому числі, житлових) повинна включати площі лоджій, балконів, веранд, терас із знижувальними коефіцієнтами: для лоджій – 0,5; для балконів і терас – 0,3; для веранд – 1,0.

(Пункт Б.1 змінено, Зміна № 1)

Б.2 Корисна площа громадської будівлі визначається як сума площ усіх розташованих в ній приміщень, а також балконів і антресолей у залах, фойє тощо за винятком сходових кліток, ліфтових шахт, внутрішніх відкритих сходів і пандусів.

Б.3 Розрахункова площа громадської будівлі визначається як сума площ усіх розташованих у ній приміщень, за винятком коридорів, тамбурів, переходів, сходових кліток, ліфтових шахт, внутрішніх відкритих сходів, а також приміщень, призначених для розміщення інженерного обладнання та інженерних мереж.

Площа коридорів, що використовуються як рекреаційні приміщення в будівлях навчальних закладів, а в будівлях лікарень, санаторіїв, будинків відпочинку, кінотеатрів, клубів, центрів культури і дозвілля та інших закладів, призначених для відпочинку або очікування відвідувачів, включається до розрахункової площі.

Площі радіовузлів, комутаційних, підсобних приміщень при естрадах і сценах, кіноапаратних, ніш завширшки не менше ніж 1 м та заввишки 1,8 м і більше (за винятком ніш інженерного призначення), а також вбудованих шаф (за винятком вбудованих шаф інженерного призначення) включаються до розрахункової площі будівлі.

Б.4 Площа горища (технічного горища), технічного підпілля, якщо висота від підлоги до низу конструкцій, що виступають, менше ніж 1,9 м, а також лоджій, тамбурів, зовнішніх балконів, портиків, ґанків, зовнішніх відкритих сходів до загальної, корисної та розрахункової площі будівлі не включається.

Б.5 Площу приміщень будівель слід визначати за їх розмірами, вимірними між опорядженими поверхнями стін і перегородок на рівні підлоги (без врахування плінтусів). При визначенні площі мансардного приміщення враховується площа цього приміщення з висотою похилої стелі не менше ніж 1,9 м.

Б.6 Будівельний об'єм будівлі визначається як сума будівельного об'єму вище позначки $\pm 0,00$ (надземна частина) і нижче цієї позначки (підземна частина).

Будівельний об'єм надземної та підземної частин будівлі визначається в межах обмежувальних поверхонь із включенням огорожувальних конструкцій, світлових ліхтарів, куполів тощо, починаючи з позначки чистої підлоги кожної із частин будівлі, без урахування архітектурних деталей та конструктивних елементів, що виступають, підпільних каналів, портиків, терас, балконів, об'єму проїздів і простору під будівлею на опорах (у чистоті).

Б.7 Площа забудови будівлі визначається як площа горизонтального перерізу по зовнішньому обводу будівлі на рівні цоколя, включаючи частини, що виступають. Площа під будівлею, розташованою на опорах, а також проїзди під будівлею включаються до площі забудови.

Б.8 При визначенні поверховості будівлі до числа поверхів включаються всі надземні поверхи, у тому числі технічний поверх, мансардний, а також цокольний поверх, якщо верхній рівень його

перекриття знаходиться вище середньої планувальної позначки землі не менше ніж на 2 м. Технічний поверх, розташований над верхнім поверхом, при визначенні поверховості **будівель** не враховується.

При різній кількості поверхів у різних частинах будівлі, а також при розташуванні будівлі на ділянці з **ухилом**, коли за рахунок **ухилу** збільшується кількість поверхів, поверховість визначається окремо для кожної частини будівлі, виходячи з рівня виходу з будівлі.

Б.9 Склад обов'язкових техніко-економічних показників по громадських **будівлях** слід приймати відповідно до ДБН А.2.2-3.

Б.10 Висота будівлі визначається від найнижчої проектної позначки землі до верхньої позначки найвищого конструктивного або інженерного елемента будівлі (парапету покрівлі, гребня покрівлі), верха фронтона, купола, шпилю, вежі.

До верха конструктивного або інженерного елемента будівлі відносяться надбудови для виходу на покрівлю, для розміщення технічного обладнання, труби, підхрестове яблуко в храмах, дзвіницях.

(Пункт Б.10 долучено, Зміна № 1)

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ АТРІУМІВ (ПАСАЖІВ)

В.1 Вимоги цього додатка поширюються на громадські будівлі, які мають у своєму складі один або декілька атриумів (пасажів). Вимоги регламентують тільки специфічні вимоги протипожежного захисту **будівель** з атриумом. Решту вимог протипожежного захисту треба обирати згідно з чинними нормами за видами **будівель** і функціональним призначенням приміщень.

Об'ємно-планувальні та конструктивні рішення. Обмеження поширення пожежі

В.2 Рівень підлоги атриуму повинен бути розташований не нижче планувальної позначки землі, а підлоги верхнього поверху суміжних з атриумом приміщень - не більше умовної висоти 26,5 м.

В.3 Технічні приміщення (за винятком тепловузлів, бойлерних), приміщення для зберігання горючих матеріалів або негорючих матеріалів у горючій упаковці, майстерні та інші пожежонебезпечні приміщення повинні бути відокремлені від атриума суцільною протипожежною перегородкою 1-го типу та перекриттям 3-го типу.

В.4 В атриумі не допускається влаштування об'єктів малих архітектурних форм і гардеробів, окрім лав, фонтанів та інших елементів благоустрою.

В.5 Атриум допускається проектувати в **будівлях** не нижче II ступеня вогнестійкості.

В.6 Заповнення світлових прорізів в огорожувальних конструкціях покриття атриуму повинно бути з негорючих матеріалів і мати захист проти утворення уламків у разі його руйнування.

(Пункт В.6 змінено, Зміна № 1)

В.7 Опорядження внутрішніх поверхонь атриуму слід виконувати з негорючих матеріалів.

У суміжних з атриумом приміщеннях слід застосовувати будівельні матеріали з показниками пожежної небезпеки не вище ніж Г1, В2, Д2, Т2 (для опорядження стін та стель); В2, РП2, Д2, Т2 (для поверхневих шарів конструкцій підлог, у тому числі килимових покриттів).

Матеріали, що застосовуються на шляхах евакуації атриуму, мають відповідати ДБН В.1.1-7.

Забезпечення безпечної евакуації людей

В.8 Для атриума треба передбачати щонайменше один евакуаційний вихід, що веде безпосередньо назовні. З усіх суміжних з атриумом приміщень, що мають вихід до атриума, слід передбачати евакуаційний вихід, який повинен обминати атриум. Сходові клітки, по яких евакуюються люди із суміжних з атриумом приміщень, повинні мати вихід безпосередньо назовні.

В.9 Шляхи евакуації по горизонтальному проходу, що суміжні з атриумом, повинні виділятися у протипожежний відсік зі стінами, перегородками, що мають клас вогнестійкості REI 45 та EI 45 відповідно, та перекриттями REI 45.

(Пункт В.9 змінено, Зміна № 1)

В.10 Виходи до атриума зі сходових кліток, ліфтових холів та інших шляхів евакуації повинні бути обладнані протипожежними тамбур-шлюзами 1-го типу з підпором повітря під час пожежі. Підпір повинен забезпечувати надлишковий тиск не менше ніж 20 Па за умови одних відчинених дверей тамбур-шлюзу.

В.11 Усі двері до атриума повинні мати ущільнення і пристрої для самозачинення.

В.12 Атриум і шляхи евакуації, що освітлюються з багатосвітлового простору покриття, повинні мати аварійне освітлення 1-ї категорії надійності електропостачання.

Основні інженерно-технічні засоби захисту від пожежі

В.13 Для атриума треба влаштовувати систему димовидалення.

В.14 Якщо площа горизонтального перерізу атриума більша за 1600 м², під покриттям атриума слід передбачати влаштування димових зон. Димові зони слід відокремлювати димовими завісами із негорючих матеріалів. Висота завіс повинна бути щонайменше 5 % від висоти атриума.

(Пункт В.14 змінено, Зміна № 1)

В.15 Для атриумів заввишки до 10 м допускається влаштування системи природного

димовидалення. В атріумах об'ємом до 2500 м³ природне димовидалення проектується згідно з ДБН В.2.5-56.

В.16 Мінімальну загальну площу клапанів димовидалення слід обчислювати за формулою:

$$S=0,5 \cdot h_a^2, \quad (B.1)$$

де S - площа клапанів димовидалення, м²;

h_a - висота атріума, м.

В.17 До нижньої частини атріума повинен бути забезпечений вільний приплив повітря ззовні будівлі крізь клапани загальною площею не менше за розрахункову для клапанів димовидалення.

В.18 Відкривання клапанів димовидалення і клапанів припливу повітря повинно здійснюватися автоматично від сигналу станцій пожежної сигналізації, дистанційно від кнопок, а також у ручному режимі. Відкриванню клапанів не повинні перешкоджати атмосферні опади.

В.19 Максимальний час відкривання клапанів системи димовидалення слід обчислювати за формулою:

$$t = S_a \cdot h_a^{-2/3} \cdot h_n^{-1}, \quad (B.2)$$

де t - час відкривання клапанів, хв;

S_a - площа горизонтального перерізу атріума, тис. м²;

h_a - висота атріума, м;

h_n - висота прорізів приміщень першого поверху, які виходять в атріум, м.

Розрахунок слід проводити із застосуванням висоти h_{nn} одного з прорізів, які мають максимальну площу. Якщо в суміжному з атріумом приміщенні виникнення і розвиток пожежі неможливий, прорізи до нього не враховують.

В.20 Якщо площа клапанів або розрахунковий час їх відкривання не можуть бути технічно реалізованими або влаштування природного димовидалення недоцільне, слід влаштовувати примусове димовидалення згідно з В.21.

В.21 Для атріумів заввишки понад 10 м треба влаштовувати систему загального примусового димовидалення. Система повинна забезпечувати видалення диму з зони під покриттям атріума і вільний приплив повітря ззовні будівлі до нижньої частини атріума в об'ємі диму, що вилучається.

В.22 Мінімальну кратність обміну повітря в атріумі треба обчислювати залежно від загального об'єму атріума, висоти і ширини прорізів приміщень першого поверху, які виходять в атріум:

$$\chi = 2h_n^{3/2} \cdot b_n \cdot V_a^{-1}, \quad (B.3)$$

де χ - кратність обміну повітря, год⁻¹;

V_a - об'єм атріума, тис. м³;

h_n - висота прорізу, м;

b_n - ширина прорізу, м.

Розрахунок слід проводити із застосуванням висоти h_n ширини b_n одного з прорізів, які мають максимальну площу. Якщо в суміжному з атріумом приміщенні виникнення і розвиток пожежі неможливі, прорізи до нього не враховують.

В.23 Розрахунковий обмін повітря повинен бути забезпечений за температури диму до 300 °С. Розрахунковий аварійний час роботи системи димовидалення слід обирати 3 год. Вентилятори повинні бути резервованими.

В.24 Включення системи примусового димовидалення повинно здійснюватися автоматично від сигналу станцій пожежної сигналізації і дистанційно від кнопок.

В.25 Система протидимового захисту атріума повинна живитися від електромережі 1-ї категорії надійності електропостачання.

(Пункт В.25 змінено, Зміна № 1)

В.26 У межах суміжного з атріумом протипожежного відсіку всі приміщення мають бути обладнані пожежною сигналізацією з димовими пожежними сповіщувачами. Виняток складають умивальні і туалети, приміщення особистої гігієни, душові, басейни, насосні та інші приміщення з мокрим процесом, а також приміщення, в яких відсутні горючі матеріали.

В.27 Будинки з атріумом повинні мати систему оповіщення про пожежу 5-го типу згідно з ДБН В.2.5-56.

В.28 Клас вогнестійкості несучих конструкцій покриття атріуму повинен відповідати класу вогнестійкості, встановленого до суміщеного покриття згідно з ДБН В.1.1-7 та цих норм.

(Пункт В.28 долучено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

ПЕРЕЛІК ПРИМІЩЕНЬ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ, РОЗМІЩЕННЯ ЯКИХ ДОПУСКАЄТЬСЯ В ПІДЗЕМНИХ, ПІДВАЛЬНОМУ ТА ЦОКОЛЬНОМУ ПОВЕРХАХ

Г.1 Підземні поверхі:

а) бойлерні, насосні водопостачання і каналізації; камери вентиляційні та кондиціонування повітря; вузли керування та інші приміщення для встановлення та керування інженерним і технологічним обладнанням будинку; машинне відділення ліфтів, приміщення для обладнання систем пожежогасіння;

б) захисні споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення;

в) автостоянки і гаражі.

Г.2 Перший підземний або підвальний поверх

а) всі приміщення, розміщення яких допускається у підземному поверхсі;

б) вестибюль при влаштуванні виходу з нього назовні через перший поверх; гардеробні, туалетні, умивальні, душові; приміщення для куріння; роздягальні; кабінки особистої гігієни жінок;

в) комори та складські приміщення (крім приміщень для зберігання горючих газів, легкозаймистих і горючих рідин);

г) приміщення магазинів продовольчих товарів; магазинів непродовольчих товарів торговельною площею до 400 м² (за винятком магазинів та відділів продажу легкозаймистих матеріалів та горючих рідин); приміщення прийому склотари, зберігання контейнерів, прибирального інвентаря;

д) підприємства громадського харчування (заклади ресторанного господарства) або його частини площею до 300 м² на цьому поверсі;

е) санітарні пропускники; дезінфекційні; кабінети охорони праці; комори для білизни; приміщення для зберігання речей хворих; приміщення для тимчасового зберігання трупів; розвантажувальні; розпакувальні; приміщення зберігання і миття мармітних візків, гіпсу; сховища радіоактивних речовин; приміщення для зберігання радіоактивних відходів та білизни, яка забруднена радіоактивними речовинами; стерилізаційні суден і клейонок; приміщення дезінфекції ліжок і стерилізації апаратури; приміщення зберігання, регенерації та нагрівання лікувальної грязі; приміщення для миття та сушіння простирал, полотен та брезентів; компресорні;

ж) кімнати прасування і чищення одягу; приміщення для сушіння одягу і взуття; приміщення для прання;

к) лабораторії і аудиторії для вивчення спецпредметів зі спеціальним обладнанням;

л) майстерні (крім навчальних і майстерень лікувально-профілактичних закладів);

м) комплексні приймальні пункти побутового обслуговування; приміщення для відвідувачів, демонстраційні зали, знімальні, зали фотоательє з лабораторіями; приміщення пунктів прокату; зали сімейних свят;

н) радіовузли, кінофотолабораторії; приміщення для замкнених систем телебачення;

п) тири для кульової стрільби; спортивні зали і приміщення для тренувальних і фізкультурно-оздоровчих занять (без трибун для глядачів); приміщення для зберігання лиж; більярдні; кімнати для гри в настільний теніс; кегельбани;

р) книгосховища; архівосховища; медичні архіви;

с) кінотеатри або їх зали з кількістю місць до 300; виставочні зали; приміщення для занять гуртків дорослих; фойє;

т) естради та арени, трюм сцени, оркестрова яма, кімнати директора оркестру та оркестрантів;

у) дискотеки до 100 відвідувачів;

ф) приміщення для збору і пакування макулатури;

х) камери зберігання багажу; приміщення для розвантажування та сортування багажу;

ц) гаражі та стоянки для легкових автомобілів згідно з вимогами ДБН В.2.3-15.

Г.3 Цокольний поверх

- а) всі приміщення, розміщення яких допускається у підвалі;
- б) бюро перепусток, довідкові, реєстратури, каси ощадних банків та інші каси; транспортні агентства; приміщення для виписки хворих; центральні комори білизни;
- в) службові і конторські приміщення;
- г) басейни, криті ковзанки з штучним льодом без трибуни для глядачів;
- д) приміщення копіювально-множильних служб;
- е) реєстраційні зали;
- ж) лазні сухого жару;
- к) лабораторії, що виготовляють радонову та сірководневу воду у водолікарнях.

Примітка 1. На цокольному поверсі, підлога якого розташована нижче планувальної позначки тротуару або вимощення не більше ніж на 0,5 м, допускається розміщувати всі приміщення, крім приміщень для перебування дітей у закладах дошкільної освіти, навчальних приміщень закладів загальної середньої освіти, шкіл з пансіонами та професійно-технічних училищ, палатних відділень, кабінетів електросвітлолікування, пологових, операційних, рентгенівських кабінетів, процедурних і кабінетів лікарів, житлових приміщень.

(Примітку 1 змінено, Зміна № 1)

Примітка 2. При розміщенні в підвальному або цокольному поверхах громадських **будівель** (крім дошкільних навчальних закладів, загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів і лікувальних закладів зі стаціонаром) гаражів легкових автомобілів слід керуватися вимогами ДБН Б.2.2-12, ДБН В.2.3-15.

Примітка 3. Приміщення, що наведені у пунктах а), е), к), п), ф), ц) для підвальних поверхів, можуть розміщуватись в них та цокольних поверхах громадських **будівель** тільки за умови заборони розташування над ними приміщень з постійним масовим перебуванням людей.

ДОДАТОК Д
(обов'язковий)

ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ ВБУДОВАНИХ ЛАЗЕНЬ СУХОГО ЖАРУ (САУН)

Д.1 Не допускається розміщення вбудованих саун вище другого поверху, у підвальних поверхах, під трибунами, в спальних корпусах оздоровчих таборів для дітей та підлітків, шкіл з пансіонами, закладів дошкільної освіти, а також під приміщеннями та суміжно з приміщеннями, в яких перебуває понад 100 осіб.

(Пункт Д.1 змінено, Зміна № 1)

Д.2 Місткість парильної сауни повинна бути не більше 10 місць.

Д.3 Приміщення сауни в **будівлях** I, II, III ступенів вогнестійкості повинні бути відокремлені протипожежними перегородками 1-го типу та перекриттями 3-го типу, а в **будівлях** IIIa, IIIб, IV, IVa ступенів вогнестійкості - протипожежними перегородками та перекриттями з класом вогнестійкості не менше ніж EI 60 (перегородки), REI 60 (перекриття).

Д.4 Сауна повинна мати відокремлений евакуаційний вихід безпосередньо назовні; влаштування виходів безпосередньо до вестибюлів, холів, сходових кліток, призначених для евакуації людей з **будівель**, не допускається.

Д.5 Сауна повинна бути обладнана піччю заводського виготовлення з автоматичними захистом і відключенням до повного остигання через кожні 8 годин безперервної роботи.

Д.6 У парильній повинно бути передбачено влаштування протипожежних перфорованих сухотрубів, приєднаних до внутрішнього водопроводу.

Д.7 Відстань від електрокам'янки до обшивки стін парильної повинна бути не менше ніж 0,20 м.

Д.8 Безпосередньо над електрокам'янкою під стелею слід встановлювати негорючий теплоізоляційний щит. Відстань між щитом і обшивкою стелі повинна бути не менше ніж 0,05 м.

Д.9 У парильній повинна бути передбачена природна припливно-витяжна вентиляція, що забезпечує однократний повітрообмін.

Д.10 Використання для обшивки парильної смолистої деревини не допускається.

ДОДАТОК Е
(обов'язковий)

Таблиця Е.І - Мінімальні розміри кабін туалетів, душових, проходів та відстані між обладнанням

Показник, од. вимірювання	Туалети	Умивальні	Душові
Розміри кабін у плані, м, якщо двері відчиняються:	0,85×1,2	-	
– назовні	0,85×1,2	-	0,85 × 1,8**
– всередину	0,85×1,5*	-	-
– відкритих кабін (без дверей)	-	-	0,85 × 1,0
Висота розподільних екранів (від підлоги), м	1,8	-	1,8
Відстань від підлоги до розподільного екрана, м	0,2	-	0,2
Відстань між приладами (в осях), м:			-
– умивальниками	-	0,65	-
– пісуарами	0,7	-	-
Ширина проходів, м,		1,6	
між рядами кабін:			
до 6 в ряду	1,5	-	1,5
понад 6 рядів	2,0	-	1,5
між рядами умивальників	-	1,6	-
між рядами пісуарів:			
до 6 в ряду	1,5	-	-
понад 6 рядів	2,0	-	-
між стіною (перегородкою) і рядом кабін	1,3	1,1	1 - при кількості в ряду до 6; 1,5 - при 7 кабінах та більше
між кабінами і рядом пісуарів	2,0	-	-

*Допускається тільки для туалетів, що складаються із однієї kabіни і шлюзу.

**У тому числі місце (шлюз) для переодягання.

Примітка 1. Розміри кабін туалетів та душових, проходів до них та в умивальних, а також відстань між сантехобладнанням (приладами) у будівлях закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, шкіл з пансіонами та лікарень слід приймати за нормами проектування цих будівель.

(Примітку 1 змінено, Зміна № 1)

Примітка 2. Мінімальні розміри кабін туалетів, душових, проходів та відстані між обладнанням для осіб з інвалідністю слід приймати згідно з ДБН В.2.2-40.

(Примітку 2 додано, Зміна № 1)

(Таблицю Е.1 змінено, Зміна № 1)

ДОДАТОК Ж
(довідковий)
БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 «Инструкция по санитарно-гигиенической оценке полимерных материалов, предназначенных для применения в строительстве и производстве мебели», № 6035. А – 91. — М.:МЗ СССР. Утв. 12.08.91г.
- 2 Посібник з проектування "Культові будинки та споруди різних конфесій", 2-ге видання, перероблене і доповнене. — К.: КиївЗНДІЕП, 2009
- 3 Пособие по проектированию общеобразовательных учебных заведений. — К.: КиевЗНИИЭП, 2002
- 4 Пособие по проектированию учебно-воспитательных комплексов "Детский сад – начальная школа". — К.: КиевЗНИИЭП, 2003
- 5 Рекомендації з улаштування сучасних систем сміттєпроводів у житлових та громадських будинках. — К.: КиївЗНДІЕП, 2008
- 6 НАПБ 07.022-2007 Рекомендації щодо забезпечення протипожежного захисту підземних автостоянок
(Змінено, Зміна №1)
- 7 Перелік гранично-допустимих концентрацій хімічних і біологічних чинників в атмосферному повітрі населених місць, затвердженим т.в.о. Головного державного санітарного лікаря України від 03.03.2015р.
- 8 ВСН 01-89/Росавтотранс Предприятия по обслуживанию автомобилей (Підприємства з обслуговування автомобілів)
- 9 ВСН 60-89. Пристрої зв'язку, сигналізації і диспетчеризація інженерного устаткування житлових і суспільних будівель. Норми проектування
- 10 ВСН 600-81 Інструкція з монтажу споруд і пристроїв зв'язку, радіомовлення і телебачення
- 11 Про затвердження мінімальних вимог до енергетичної ефективності будівель / Наказ Мінрегіону від 27 жовтня 2020 року № 260
(Долучено, Зміна №1)

УКНД 91.040.10

Ключові слова: нормативні документи, громадські будівлі та споруди, нормативні вимоги, загальні положення, архітектурно-планувальні та конструктивні рішення, об'ємно-планувальна структура, елементи будівлі, приміщення, склад та площа приміщень, інженерне обладнання, пожежна безпека, безпека та доступність у використанні, санітарно-гігієнічні вимоги, довговічність і ремонтпридатність, енергозбереження, проектування висотних будівель, заклади загальної середньої освіти, заклади дошкільної освіти, підземні автостоянки, технічне підпілля, стилобатна частина будівлі (стилобат), особи з інвалідністю, пожежобезпечна зона.

(Ключові слова змінено, Зміна № 1)

Формат 60x84¹/₈. Папір офсетний. Гарнітура "Arial".

Друк офсетний.

Державне підприємство "Укрархбудінформ".
вул. М. Кривоноса, 2А, м. Київ-37, 03037, Україна.

Відділ реалізації: тел.факс (067) 884-88-79

Е-mail: uabi90@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців
ДК № 690 від 27.11.2001 р.